

GUVERNUL ROMÂNIEI
SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

NESECRET
Exemplarul nr.1

PARLAMENTUL
ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE
Intrare Nr. 1/3542/18
20 13 Luna 10 Ziua 17

CABINET PRIM-MINISTRU
INTRARE
TEȘIRE Nr. 5/6538
Data 16.10.2013

SG
Ștefan Zgonea
KG pe AP
CAMERA DEPUTAȚILOR
Domnului VALERIU ȘTEFAN ZGONEA
- PREȘEDINTE -

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 1/18349 / 17.10.2013

Vă transmitem, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (2) din Legea nr.473/2004 privind planificarea apărării, proiectul *Cartei Albe a Apărării*, **pentru a fi supus aprobării Parlamentului.**

Menționăm că proiectul a fost:

- însușit de Guvern în cadrul ședinței din data de 12.06.2013;
- avizat de Consiliul Suprem de Apărare Țării, prin Hotărârea nr. 77 din 17.06.2013;
- transmis, în copie, la Senat.

Anexe: - proiectul *Cartei Albe a Apărării*, în original, 1 (unu) exemplar cu 51(cincizecișiuna) file, neclasificat;

- *Hotărârea nr. 77 din 17.06.2013* a Consiliului Suprem de Apărare Țării, în copie, 1 (unu) exemplar cu 1(una) filă, neclasificat.

Cu deosebită stimă,

Parlamentul României
Camera Deputaților

B.P. Nr. 1219..... din 18.10.2013

PRIM-MINISTRU

VICTOR-VIOREL PONTA

ROMÂNIA

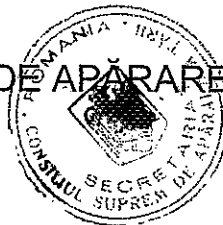
MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE
SECRETARIATUL GENERAL
Nr. SG 3414 25-06-2013 19

**CONSILIUL SUPREM DE APĂRARE A ȚĂRII
HOTĂRÂRE**

privind Carta Albă a Apărării

În temeiul art. 4, lit. a), din Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările și completările ulterioare și al art. 6, alin. (2) din Legea nr. 473/2004 privind planificarea apărării,

CONSILIUL SUPREM DE APĂRARE A ȚĂRII HOTĂRĂȘTE:

Art. unic. - Avizează Carta Albă a Apărării, anexă la prezenta hotărâre.

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI
SUPREM DE APĂRARE A ȚĂRII**

TRAIAN BĂSESCU

Hotărârea a fost adoptată în ședința
Consiliului Suprem de Apărare a Țării din 17.06.2013

București,
Nr. 77

1565 26.06.2013 14

București 2013

ROMÂNIA

Ministerul Apărării Naționale

Carta Albă a Apărării

© Ministerul Apărării Naționale
Str. Izvor, 110 • Sector 5
Telefon 021.319.5698 • Fax 021.319.5698

Cuprins

INTRODUCERE	7
CAPITOLUL 1 EVALUARE PRIVIND ÎNDEPLINIREA OBIECTIVELOR POLITICII DE APĂRARE 2004-2012	9
CAPITOLUL 2 EVOLUȚIA MEDIULUI DE SECURITATE	15
CAPITOLUL 3 OBIECTIVELE POLITICII DE APĂRARE	19
CAPITOLUL 4 MISIUNI ȘI CERINȚE SPECIFICE PENTRU FORȚELE ARMATE	25
CAPITOLUL 5 DEZVOLTAREA CAPABILITĂȚILOR	29
CAPITOLUL 6 MANAGEMENTUL INTEGRAT AL RESURSELOR PENTRU APĂRARE	33
ANEXE	45

România anului 2013 a inițiat un proces ireversibil de transformări profunde, pe toate palierele instituționale, inclusiv pe cel al securității și apărării. Acest proces reflectă tendințele care se manifestă la nivel internațional și care derivă din nevoia statelor și societăților de a se adapta la evoluția mediului de securitate, la noile riscuri și amenințări. Totodată, acest proces reflectă necesitatea tot mai acută de a echilibra de o manieră cât mai eficientă nevoile de apărare și de securitate ale statului cu resursele disponibile, în consonanță cu imperativele climatului economico-financiar actual.

evident că nevoile de dezvoltare și nevoile de securitate ale societății sunt strâns interconectate și se condiționează reciproc. Asigurarea condițiilor pentru un trai mai bun nu se poate face în detrimentul securității, așa cum efortul de apărare nu trebuie să consume resursele necesare pentru buna dezvoltare a societății. În fapt, identificarea raportului optim între aceste cerințe reflectă maturitatea sistemului de securitate și apărare a unui stat democratic.

Prin urmare, o nouă Cartă albă a apărării a devenit azi extrem de necesară. Această necesitate este subliniată și de evoluțiile semnificative din cadrul NATO și UE, precum și de profilul României în cadrul acestor organizații și în plan regional, de asemenea, de lecțiile învățate din participarea forțelor armate române în misiuni internaționale, cerințele de înzestrare a forțelor și angajamentele asumate față de statele aliante.

Apreciez faptul că Ministerul Apărării Naționale dovedește o amplă deschidere către societatea civilă, deoarece Armata României este parte integrantă a societății moderne. Am convingerea că, prin adoptarea acestui document, va fi atinsă o coerență sporită a efortului național de asigurare a securității și apărării, în conformitate cu așteptările poporului român și cu tendințele specifice contextului internațional și regional.

În acest context, dezvoltarea unei politici de apărare coerente reprezintă una din dimensiunile cheie ale actului de guvernare, iar prezentul document se constituie într-un reper pentru viziunea Guvernului României asupra apărării naționale. Alături de Programul de guvernare, Carta albă a apărării oferă premisele pentru atingerea obiectivelor cuprinse în cadrul strategiilor naționale de securitate și apărare. Prin corelarea obiectivelor cu resursele disponibile, acest document asigură orientările necesare organismului militar pentru continuarea procesului de modernizare și adaptare la cerințele noului mediu strategic.

După perioada dificilă a ultimilor ani, în care domeniul apărării a fost unul din sectoarele cele mai afectate de reducerile bugetare, a devenit

PRIM - MINISTRUL ROMÂNIEI

VICTOR VIOREL PONTA

Mediul internațional de securitate actual este marcat de o serie de evoluții strategice semnificative, a căror analiză impune o translație în plan conceptual și programatic. Din această perspectivă, noua Cartă albă ilustrează preocuparea noastră, ca instituție cu o responsabilitate importantă în gestionarea rolului României în cadrul Alianței Nord-Atlantice și în contextul Politicii de Securitate și Apărare Comună a UE, față de provocările și riscurile cu care atât noi cât și aliații noștri ne confruntăm la granițele spațiului euro-atlantic.

Totodată, progresul tehnologic impresionant și accesul facil al diversilor actori statali și non-statali la noile tehnologii impun conștientizarea unor riscuri și amenințări care, deși nu sunt amplasate în imediata vecinătate geografică, necesită pregătirea unei reacții defensive rapide. În acest sens, cooperarea cu SUA s-a concretizat într-un mod benefic prin proiectul scutului anti-rachetă aflat în curs de operaționalizare.

Asumarea unui rol activ în eforturile de prevenire și gestionare a crizelor, delimitarea intereselor naționale și trasarea, în mod corespunzător, a unor obiective clare constituie imperative în garantarea securității naționale. Pomind de la analiza situației și tendințelor de securitate, Carta albă expune o imagine cuprinzătoare a fenomenelor care pot afecta stabilitatea geo-strategică, prezintă starea de fapt a Armatei României și decelează măsurile necesare în vederea unei pregătiri corespunzătoare.

Multiplicarea riscurilor și amenințărilor cu care ne confruntăm impune diversificarea mijloacelor de

răspuns printr-o dezvoltare eficientă a capabilităților de apărare și valorificarea mecanismelor de cooperare la care luăm parte. Apărarea țării noastre nu mai poate fi concepută decât prin prisma unei abordări colective, bazate pe valori comune, iar experiența deja dobândită în cadrul NATO și UE susține nivelul de ambiție al obiectivelor stabilite prin Carta albă.

Criza economică mondială a acționat ca factor revelator al fragilității structurale a statelor și a accentuat tendința spre un dezechilibru sistemic. Domeniul apărării nu putea rămâne neafectat. Astfel, cadrul financiar din ultimii ani a generat anumite limitări și a impus prioritizarea strictă a resurselor disponibile. Cu toate acestea, extinderea practicălor asimetrice și a riscului conflictelor armate intra și inter-statale a demonstrat necesitatea unei forțe armate capabile și dotate corespunzător.

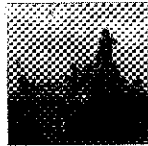
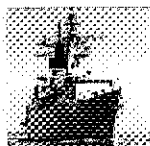
Eforturile depuse de Armata României în diversele teatre de operații acoperă un spectru larg de misiuni. Aceste eforturi trebuie însă susținute prin procesul de revizuire strategică a apărării care permite realizarea obiectivelor operaționale, asigurând resursele și mijloacele necesare militarilor noștri în îndeplinirea misiunilor. Consolidarea politicii de apărare se numără printre prioritățile Guvernului, iar Carta albă, ca parte integrantă a procesului de revizuire a apărării, îi conferă o dimensiune conceptuală și creează premisele unei proiectii practice.

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE
MIRCEA DUȘA

„Armata este subordonată exclusiv voinței poporului pentru garantarea suveranității, a independenței și a unității statului, a integrității teritoriale a țării și a democrației constituționale.”

- Constituția României -

2.1.1.1. Carta albă a apărării

Carta albă a apărării este un document de bază al sistemului de planificare a apărării naționale, elaborat la nivel departamental, în conformitate cu prevederile Legii nr. 473/2004. Pe lângă prevederile legale, la elaborarea unui astfel de document mai concură o seamă de factori, printre care cei mai importanți sunt: evoluțiile mediului internațional de securitate, lecțiile desprinse din operațiile militare curente, Conceptul Strategic al NATO, impactul situației economice și financiare asupra bugetului național, precum și revizuirea strategică a apărării prevăzută în Programul de guvernare.

Conform prevederilor legii nr.473/2004, Carta alba a apărării stabilește obiectivele politicii de apărare și direcțiile de acțiune pentru îndeplinirea acestora, misiunile specifice ale Armatei României și resursele care urmează a-i fi puse la dispoziție, în concordanță cu orientările strategice formulate în Strategia Națională de Apărare a Țării.

Document programatic, Carta albă a apărării conține unele elemente de continuitate stabilite prin Strategia Națională de Apărare a Țării și Programul de guvernare 2013-2016. Carta transpune o serie de premise din Conceptul Strategic NATO, aprobat la summitul de la Lisabona (2010), iar unele din direcțiile de acțiune dezvoltate în document derivă din viziunea strategică asumată de Uniunea Europeană în cadrul Tratatului de la Lisabona și din Strategia de Securitate Europeană (SSE).

În perioada parcursă de la publicarea *Cartei albe a securității și apărării naționale* precedente au avut loc schimbări semnificative la nivelul mediului internațional de securitate, respectiv a statutului României. Astfel, apartenența României la spațiul european și euro-atlantic a impus transformarea continuă atât a societății românești în ansamblul său, cât și a organismului militar. În acest sens, a fost inițiată

revizuirea strategică a apărării - proces politico-militar de analiză și evaluare prin care se fundamentează luarea deciziilor în domeniul apărării și îndeplinirea obiectivelor stabilite, pe baza unei abordări pragmatice a rolului forțelor armate în contextul noului mediu de securitate, marcat de schimbări profunde și complexe, precum și de constrângeri de natură financiară.

Procesul de revizuire strategică a apărării vizează identificarea soluțiilor optime de asigurare a capacităților necesare statului român pentru promovarea și protejarea intereselor naționale în fața riscurilor și amenințărilor curente, a celor aflate în dezvoltare și a celor viitoare, îndeplinirea angajamentelor în planul securității și apărării asumate de țara noastră în cadrul NATO și UE, precum și față de alte organisme internaționale și autorități publice naționale.

Documentul conține elemente de continuitate strategică și evidențiază relevanța calității de membru al NATO și al UE din perspectiva angajamentelor operaționale efective, participarea la inițiativele privind dezvoltarea capacităților de apărare derulate sub egida celor două organizații, precum și prin contribuțiile în cadrul proceselor de decizie, european și euro-atlantic.

Managementul resurselor pentru apărare reprezintă o parte importantă a documentului, fiind prezentat într-o abordare modernă, integrată și multianuală, cu accent pe planificarea integrată a apărării, în scopul stabilirii capacităților militare și de coordonare a realizării/dezvoltării și menținerii acestora, pentru îndeplinirea obiectivelor politicii de apărare.

Interesele și obiectivele naționale pentru apărare, care cuprind menținerea integrității, unității, suveranității, independenței și indivizibilității statului român și îndeplinirea responsabilă a rolului și obligațiilor ce decurg din statutul de membru al NATO și al Uniunii Europene se regăsesc atât în cadrul obiectivelor

politicii de apărare, cât și al misiunilor stabilite pentru Armata României.

Carta albă a apărării prezintă perspectiva Ministerului Apărării Naționale cu privire la refacerea capacității operaționale a Armatei României și dezvoltarea capabilităților necesare îndeplinirii misiunilor încredințate, rezultate în urma desfășurării procesului de revizuire strategică a apărării pe termen scurt, cuprinzând perioada 2013-2016, precum și orientările pe termen mediu, până în anul 2022.

Pe termen scurt, Armata României trebuie să devină, gradual, o structură de forțe sustenabilă financiar, capabilă să dezvolte capabilitățile necesare pentru Armata României 2020, concomitent cu menținerea unui nivel minim de reacție pentru apărarea națională, sprijinul populației la dezastre și participarea la apărarea colectivă.

Pe termen mediu, Armata României va deveni o structură modernă de forțe, capabilă să facă față unor amenințări impredictibile, suficientă pentru a respinge o agresiune declanșată prin surprindere, care să constituie pentru România un garant al suveranității și independenței naționale, parte a sistemului de apărare colectivă a NATO și contributor la securitatea regională.

În acest context, structura revizuită de forțe va răspunde cerințelor operaționale și intereselor naționale fiind fundamentată pe asigurarea capacității operaționale a marilor unități și unităților, în concordanță cu Programul multianual și bazată pe constituirea structurilor conform standardelor NATO.

Elemente de continuitate strategică

Elementele de continuitate în strategia de apărare a României derivă din coerența și consistența intereselor naționale pe baza cărora aceasta își construiește viitorul și în temelul cărora se integrează în comunitatea europeană și euroatlantică. Astfel, menținerea viziunii și direcțiilor de cooperare strategică în cadrul NATO, UE și al Parteneriatelor Strategice, în mod deosebit al Parteneriatului Strategic pentru secolul XXI cu SUA, este în măsură să asigure României condițiile necesare creșterii capacității operaționale a forțelor și prevenirii conflictelor.

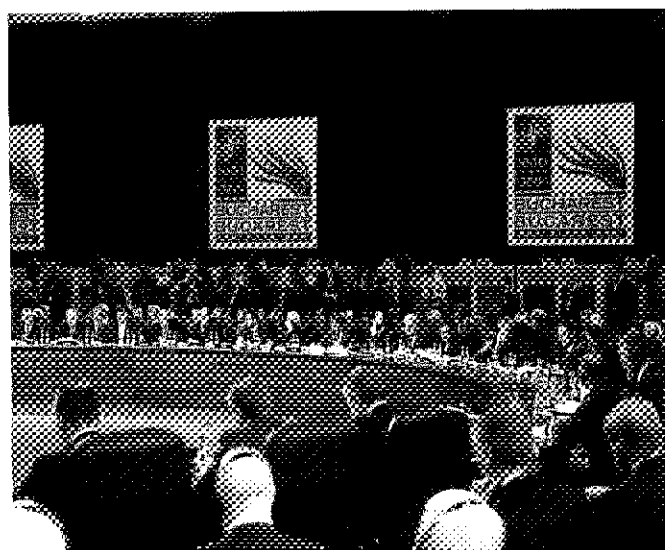
În ultimul deceniu a continuat derularea procesului substanțial de transformare structurală și conceptuală, conform politicii de apărare a României, în perspectiva racordării acestei componente la noile evoluții, atât de pe scena internațională, cât și de la nivelul societății românești.

Obiectivele politicii de apărare s-au concentrat pe trei direcții principale: aderarea la NATO, respectiv, UE, continuarea procesului de transformare, prin optimizarea capabilităților în funcție de exigențele mediului de securitate, precum și participarea la operațiile de răspuns la crize.

În paralel, Armata României a continuat să acorde sprijin autorităților civile în situații de urgență, generate de calamități naturale sau de altă natură.

Aderarea la cele două organizații a marcat trecerea într-o nouă etapă, caracterizată de

necesitatea implementării obligațiilor asumate prin noul statut. Calitatea de stat membru al celor două organizații a generat necesitatea redefinirii politicii de apărare, printr-o asumare pro-activă a participării la Alianța Nord-Atlantică, Uniunea Europeană, ONU și OSCE.

În acest context, direcțiile principale ale transformării și modernizării s-au conturat în jurul reformei sistemului militar, pentru optimizarea capacității de apărare a țării și dezvoltarea de capabilități de apărare eficiente, ca și condiție obligatorie pentru realizarea celorlalte obiective ale politicii de apărare.

Relevanța calității de membru NATO și UE

Îndeplinirea angajamentelor internaționale asumate reprezintă o dovadă a faptului că țara noastră este capabilă să-și asume de o manieră constructivă aceste obligații, transformându-le într-un instrument optim de direcționare a reformei și transformării militare.

NATO

Pentru România, statutul de membru cu drepturi depline al NATO reprezintă: garanția apărării colective, securității și stabilității; asigurarea accesului la procesul de luare a deciziilor majore în planul securității europene și euroatlantice; reconfirmarea apartenenței statului român la familia statelor democratice; un fundament solid pentru relansarea și dezvoltarea politicilor proprii față de terțe state.

Statutul de membru NATO a avut și va continua să aibă un rol crucial pentru securitatea și apărarea României. Din aprilie 2004, în calitate de membru deplin al NATO, România participă la cel mai complex proces de transformare pe care Alianța Nord-Atlantică îl parcurge de la înființarea sa. Din această perspectivă, ultimii nouă ani au reprezentat pentru România o perioadă de provocări și realizări în procesul de transformare a forțelor sale armate

Această perioadă corespunde uneia din cele mai solicitante etape din istoria NATO, Alianța fiind implicată în gestionarea unor situații de criză, executând misiuni cu un ritm operațional extrem de ridicat și angajându-se în proiecte și inițiative ambițioase, în scopul transformării și adaptării la condițiile noului mediu internațional de securitate.

România reprezintă unul din statele membre cu o postură relevantă în cadrul NATO, din perspectiva angajamentelor operaționale efective, participarea la inițiativele privind dezvoltarea capacităților de apărare derulate sub egida aliată, precum și prin contribuțiile în cadrul procesului de decizie aliat. În acest context, consolidarea statutului de membru NATO a vizat:

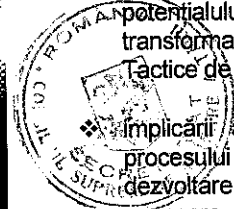
- ❖ respectarea angajamentelor și contribuțiilor la dezvoltarea capacităților în contextul planificării apărării aliate și continuarea operaționalizării forțelor puse la dispoziția Alianței;
- ❖ participarea la operațiile și misiunile Alianței;

- ❖ participarea la dezvoltările conceptuale privind procesul de transformare a NATO;
- ❖ contribuția la inițiativele aliate privind dezvoltarea capacităților pentru apărare.

UE

În cadrul procesului de reconectare a României la comunitatea europeană și euro-atlantică, pregătirea pentru aderarea la UE și obținerea statutului de membru cu drepturi depline au avut un impact semnificativ asupra organismului militar, din perspectiva:

- ❖ alinierii la logica instituțională europeană, care promovează abordarea cuprinzătoare a managementului crizelor, dintr-o perspectivă civil-militară, prin creșterea coerenței acțiunilor tuturor actorilor implicați în proces;
- ❖ sporirii interoperabilității forțelor armate ale statelor participante, prin prisma potențialului de transformare al Grupurilor Tactice de Luptă ale UE;
- ❖ implicării active în cadrul procesului UE de dezvoltare a capacităților necesare potențării răspunsului organizației la situații de criză internațională, inclusiv prin conectarea la proiectele, programele și inițiativele derulate sub egida Agenției Europene de Apărare (EDA);
- ❖ creării unei culturi europene de securitate prin participarea la operații și misiuni UE, precum și a implicării în programele de pregătire derulate sub egida Colegiului European de Securitate și Apărare;
- ❖ participării efective la procesul de decizie european și posibilitatea promovării intereselor naționale în context UE;
- ❖ participării active în procesul de definire a direcțiilor de acțiune ale UE, pe dimensiunea Politicii de Securitate și Apărare Comună, în context pre și post-Lisabona.

Dezvoltarea mecanismelor de cooperare regională și bilaterală

Consolidarea rolului României în cadrul Alianței Nord-Atlantice și al Uniunii Europene, concomitent cu întărirea capacității sale de acțiune ca vector dinamic al politicilor de securitate euroatlantică și regională, a reprezentat și o consecință a recunoașterii meritelor statului român în derularea acțiunilor întreprinse în cadrul mecanismelor de cooperare regională: Procesul de Cooperare a Statelor Sud-Est Europene (SEECP), Inițiativa Central Europeană (ICE), Acordul de Liber Schimb Central-European (CEFTA), Procesul de Cooperare Dunăreană, Consiliul Cooperării Regionale (RCC), Inițiativa de Cooperare Sud-Est Europeană (SELEC), Centrul Regional SELEC pentru Combaterea Infracționalității Transfrontaliere și Organizația Cooperării Economice la Marea Neagră (OCEMN).

De asemenea, România a continuat să participe activ la transformarea regiunii Mării Negre într-un areal geostrategic al cooperării, securității și stabilității prin:

- ❖ creșterea implicării Uniunii Europene în regiune, ca urmare a creării unor proiecte subsumate Inițiativei Sinergia Mării Negre;
- ❖ eficientizarea OCEMN;
- ❖ consolidarea dialogului bilateral cu statele din regiune;
- ❖ realizarea obiectivelor Forumului Mării Negre pentru Dialog și Parteneriat;
- ❖ buna funcționare a Fondului Mării Negre.

Totodată, componenta militară și de apărare a cooperării regionale promovată de România în această perioadă a vizat participarea la o serie de inițiative regionale de cooperare în domeniul apărării:

- ❖ procesul reuniunii miniștrilor apărării din sud-estul Europei (SEDM), care are ca scop intensificarea procesului de înțelegere și cooperare politico-militară regională, prin dezvoltarea cooperării regionale în domeniul securității și stabilității, creșterea dialogului pentru

dezvoltarea relațiilor cu alte organizații internaționale, întărirea capacităților europene în domeniul securității și apărării, promovarea transparenței la nivel regional;

- ❖ grupul de cooperare navală la Marea Neagră (BLACKSEAFOR), inițiativă ce se înscrie în eforturile țărilor riverane Mării Negre de a întări încrederea și buna înțelegere între statele semnatare, precum și dezvoltarea cooperării și interoperabilității între forțele navale;
- ❖ operația *Black Sea Harmony* (OBSH), cu rol în asigurarea stabilității și securității, prin monitorizarea rutelor maritime și urmărirea/escortarea vaselor suspecte, în vederea descurajării activităților ilegale și combaterea unor posibile amenințări asimetrice, în zona de responsabilitate;
- ❖ batalionul multinațional de geniu „Tisa”, care are ca scop supravegherea și intervenția, în regim de urgență, în zona bazinului râului Tisa, în caz de dezastru natural, în sprijinul autorităților civile;
- ❖ batalionul mixt româno-ungar de menținere a păcii (ROU-HUN BAT), care funcționează în scopul asigurării compatibilității și interoperabilității la nivelul subunităților din compunerea sa, în contextul sporirii încrederii și apropierii între cele două armate.

În același timp, cooperarea bilaterală a cunoscut un parcurs ascendent până în anul 2008, reușindu-se dezvoltarea acestui gen de relații în special cu statele care au acordat asistență Forțelor Armate în perioada de integrare în structurile aliate. În ultima perioadă, perpetuarea constrângerilor de natură financiară a condus la redimensionarea programelor de cooperare regională și bilaterală, în sensul restrângerii acestora.

Singura excepție notabilă, o reprezintă cooperarea dintre Armata României și cea a Statelor Unite ale Americii, care a cunoscut o continuă dezvoltare ca urmare, în principal, a participării în comun a militarilor români și americani la operațiile din Irak și Afganistan și a implicării României în dezvoltarea sistemului SUA de apărare împotriva rachetelor balistice.

Transformarea Armatei României

În ultimele două decenii, Armata României a traversat o perioadă de profunde transformări structurale și funcționale, generate de imperativele creării unui sistem modern de apărare, care să răspundă în mod flexibil la cerințele naționale și cele ale aliaților, precum și la evoluțiile mediului contemporan de securitate. Cu toate acestea, la ora actuală, Armata României se confruntă cu o serie de vulnerabilități, care îi pot afecta substanțial capacitatea de îndeplinire a misiunilor fundamentale, astfel:

În privința cadrului legislativ care guvernează domeniul militar:

- ❖ a fost dezvoltat cu unele incoerențe, riscând să devină inadecvat situației actuale și impropriu desfășurării procesului de modernizare a sistemului militar;
- ❖ unele acte normative au fost adoptate pentru rezolvarea unor probleme conjuncturale sau punctuale, cu efecte negative pe termen mediu și lung;

În privința structurii de forțe a Armatei României:

- ❖ actuala structura a Armatei României este, în unele părți, dezechilibrată, organizată uneori pe criterii de circumstanță și consumatoare de resurse;
- ❖ structura Armatei, inclusiv sistemul de comandă și control nu mai corespund, în ansamblu, nevoilor actuale ale misiunii și nu

sunt compatibile cu structurile de conducere ale celorlalte state membre NATO și UE, comparabile ca mărime cu România;

- ❖ politicile de personal și statele de organizare ale unităților au fost modificate și nu mai sunt dimensionate în concordanță cu nevoile misiunii sau pe tipuri de structuri;

structura de forțe a Armatei României s-a redus, drastic, de la 330.000 de militari în anul 1990, la 90.000 în prezent, numărul maxim de posturi finanțate de la bugetul de stat fiind de aproximativ 82.000. Procesul nu a fost susținut de alocarea constantă a resurselor necesare modernizării și înzestrării, fapt care a condus la scăderea graduală a capacității de luptă și intervenție până la un nivel critic;

- ❖ până în anul 2012, majoritatea structurilor asumate în cadrul procesului de planificare a apărării la nivelul Alianței au fost certificate/afirmate „cu limitări” datorate, în special, dotării insuficiente cu echipamentele militare necesare.

În privința politicii de personal:

- ❖ s-au realizat modernizări succesive în ceea ce privește asigurarea unui cadru larg și transparent de selecție și promovare în carieră, dar se mențin unele neajunsuri la nivelul managementului de ansamblu al resursei umane;
- ❖ nu au fost create toate condițiile necesare asigurării implementării cadrului normativ pentru constituirea rezervei voluntare.

În privința capacității operaționale a forțelor, aceasta este redusă, fiind afectată grav, atât de starea de operativitate a tehnicii, cât și de nivelul de instruire, astfel:

- ❖ echipamentele majore sunt nefuncționale în proporție de 60%, cu tendințe de agravare a situației;
- ❖ ca urmare a subfinanțării mentenanței, starea de operativitate a tehnicii de aviație și de apărare aeriană cu baza la sol a atins un prag critic. Același trend se manifestă și la tehnica specifică Forțelor Terestre și la unele tipuri și clase de nave din înzestrarea Forțelor Navale;
- ❖ asigurarea materială a instrucției și echipamentului individual sunt improprie, reglementate defectuos și cu un grad de asigurare sub necesar;
- ❖ activitatea structurilor militare s-a desfășurat permanent sub spectrul diminuării cheltuielilor, fapt care a dus la replanificarea și chiar anularea unor activități, ceea ce a afectat nivelul de instruire a personalului;
- ❖ nivelul de pregătire a forțelor destinate serviciului de luptă este menținut cu dificultate la standarde NATO și prezintă vulnerabilități, în special în ceea ce privește reacția împotriva aeronavelor care utilizează neautorizat spațiul aerian național și comun NATO și în creșterea numărului de catastrofe aviatice;
- ❖ susținerea forțelor în operații este dificilă și se realizează, în mare parte, de către aliați sau parteneri (în special SUA);
- ❖ obiectivele asumate față de NATO, conform "Obiectivelor Forței" nu sunt îndeplinite la standardele cerute, majoritatea fiind acceptate "cu limitări" și cu o serie de recomandări care nu pot fi abordate fără a dispune de resursele financiare adecvate.

În privința constrângerilor financiare:

- ❖ procesul de planificare bugetară este afectat de neasigurarea necesarului și corectarea în funcție de împrejurări a alocațiilor bugetare pe programe și titluri de cheltuieli;
- ❖ lipsa susținerii bugetare a afectat profund procesul de transformare, definit și detaliat

în Strategia de transformare a Armatei României;

- ❖ bugetul apărării a scăzut în ultimii ani - de la 1,84% din PIB în 2006, la 1,26% în 2012 (Figura nr.1);

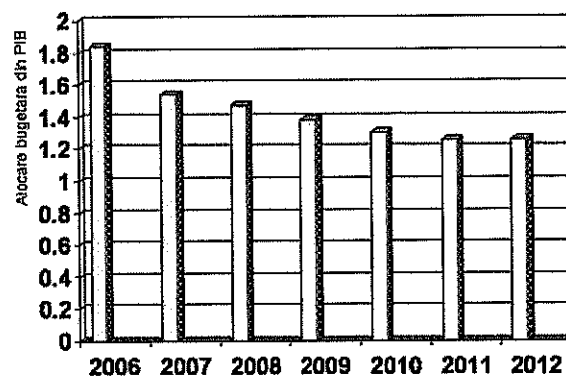

Fig. 1 – Alocările bugetare în ultimii 7 ani

- ❖ asigurarea asistenței medicale este afectată de reglementările legislative neadaptate la specificul și particularitățile sistemului militar, conjugate cu lipsa de finanțare și cu o politică neadecvată.

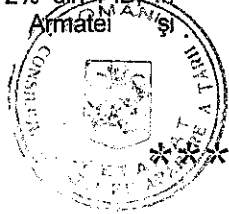
În privința infrastructurii militare, aceasta prezintă un nivel ridicat de risc pentru desfășurarea în condiții de siguranță a activităților curente, astfel:

- ❖ există un număr mare de cazărmi, dificil de întreținut și cu costuri mari, iar în unele situații, cu un grad ridicat de pericol pentru desfășurarea activităților zilnice;
- ❖ deficiențele în domeniul infrastructurii și echipamentelor folosite generează în multe cazuri riscuri pentru securitatea și protecția muncii;

Pentru înlăturarea acestor limitări și constrângeri este necesară refacerea, pe termen scurt și mediu, a capacității operaționale a Armatei României ca o condiție pentru îndeplinirea rolului sau de garant al suveranității, independenței și unității statului, a integrității teritoriale a țării și a democrației constituționale.

Dezvoltarea capabilităților militare și realizarea structurii de forțe capabilă să ducă la îndeplinire misiunile încredințate Armatei României trebuie să fie strâns corelate cu resursele alocate prin buget Ministerului Apărării Naționale și necesită suplimentarea graduală cu 0,3% din PIB anual,

până la atingerea nivelului de 2% din PIB, în
conformitate cu nevoile Armatei și
recomandarea NATO.

Mediul global de securitate se află într-o continuă transformare, al cărei efect direct se reflectă în accentuarea caracterului de interdependență, instabilitate și, mai ales, impredictibilitate, la nivelul sistemului de relații internaționale.

„Politica externă trebuie corelată în materie de obiective și priorități cu politica de securitate și apărare. O viziune strategică integrată de politică externă și de securitate va înlesni crearea de capacități suplimentare”

- Programul de guvernare

Tendința generală de evoluție a puterii la nivel global e reprezentată de consolidarea statutului puterilor emergente și de creșterea influenței actorilor non-statali pe scena internațională, fiind predictibilă continuarea tendinței de deplasare a centrului de greutate al relațiilor internaționale spre regiunea Asia-Pacific, cu posibil impact asupra intențiilor de creștere a relevanței UE ca actor global. Această tendință va influența în mod relevant reconfigurarea relațiilor internaționale în următorii ani.

Un alt fenomen cu influențe majore asupra mediului de securitate îl reprezintă globalizarea, cu efectele sale complexe din zona economico-financiară și eliminarea frontierelor dintre dimensiunile interne și cele externe ale securității.

Noua paradigmă de securitate

Dinamica de securitate va fi influențată de mulți factori, unii dintre aceștia înregistrând o manifestare lineară și previzibilă, fiind consecințe obiective ale mediului de securitate sau rezultate ale unor programe și strategii pe termen mediu și lung, iar alții, dimpotrivă, având un caracter impredictibil și profund perturbator, determinând elemente de discontinuitate strategică.

În acest context, factorii centrali care generează mutații majore în planul securității, cu implicații militare previzibile la nivel strategic pentru România și, deopotrivă, pentru NATO și UE, sunt: focarele de criză, instabilitatea și conflictele prelungite și nerezolvate din Europa, Caucaz, Orientul Mijlociu, Africa de Nord și Peninsula Coreeană; disputele teritoriale și tendințele de fragmentare statală; diversificarea sau multiplicarea riscurilor și amenințărilor transnaționale convenționale și asimetrice; proliferarea armelor de distrugere în masă și a sistemelor de rachete balistice; degradarea mediului înconjurător; schimbările climatice și creșterea riscurilor la adresa sănătății; intensificarea competiției pentru controlul resurselor și a rutelor strategice de transport ale acestora; utilizarea resurselor, în special a celor energetice, ca instrument de presiune pentru obținerea unor concesiuni politico-economice; perpetuarea efectelor crizei economico-financiare și acutizarea crizei datorilor suverane.

Pentru a întregi imaginea de ansamblu, riscurile și amenințăările contemporane trebuie plasate în contextul mai larg al: tendințelor negative persistente în plan demografic și migrației masive; nivelului ridicat al stării de insecuritate socială, instalării și persistenței stării de sărăcie cronică și accentuării diferențelor sociale; fragilității spiritului civic și a solidarității civice; infrastructurii slab dezvoltate și insuficient protejate; stării precare și eficienței reduse a sistemului de asigurare a sănătății populației; organizării inadecvate și insuficienței resurselor

alocate pentru managementul situațiilor de criză; angajării insuficiente a societății civile în dezbaterile și soluționarea problemelor de securitate, aspecte care pot fi cu ușurință asimilate unor factori de multiplicare a vulnerabilităților, riscurilor și amenințărilor manifestate pe plan intern la adresa securității naționale.

Riscuri și amenințări

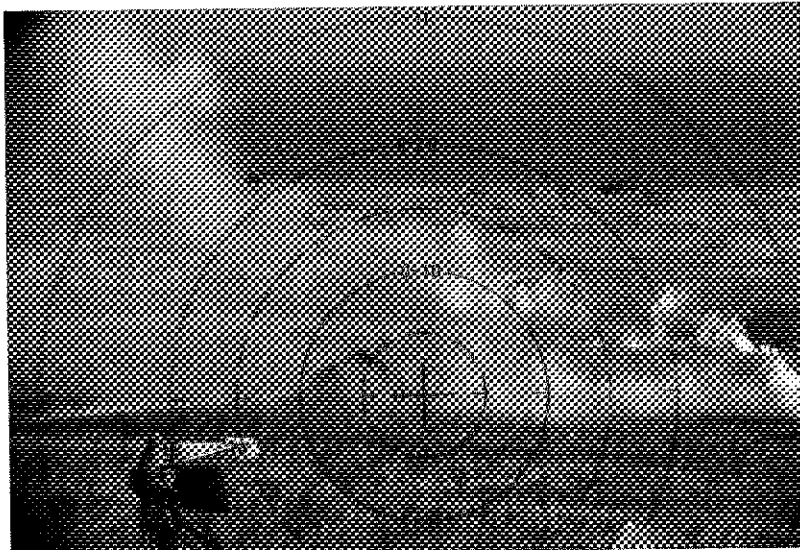
Riscul unui conflict armat major se menține redus în întregul spațiu euroatlantic, dar potențialul perturbator al conflictelor nerezolvate, inclusiv a celor din zona de proximitate a României, accentuează complexitatea situației de securitate regionale.

Dinamica evoluțiilor în domeniul securității în regiunea extinsă a Mării Negre continuă să fie grevată de predictibilitatea redusă privind dezvoltările interne, evoluțiile în relațiile bilaterale între unele state din regiune, potențată de accentuarea preocupărilor concurențiale privind potențialul energetic al zonei. În acest context, procesul de reorganizare și modernizare a structurilor militare și paramilitare, inițiat de către unele state din proximitatea României, desfășurarea unor exerciții militare de mare anvergură, precum și acțiunile cu caracter provocator ale acestora, reprezintă factori care amplifică instabilitatea și securitatea regională și globală.

Chiar dacă în spațiul euro-atlantic riscurile și amenințările convenționale sunt apreciate ca având o probabilitate redusă de manifestare, ele nu pot și nu trebuie să fie ignorate. Astăzi, nu se mai poate vorbi despre o demarcație clar definită între amenințările de tip clasic și cele asimetrice sau hibride, interdependența dintre acestea reprezentând paradigma securității actuale.

Mutațiile care survin la nivelul mediului internațional de securitate contemporan generează atât diversificarea complexității riscurilor și amenințărilor cunoscute, cât și o amplificare a celor mai recente, cum ar fi cele din domeniul cibernetic.

Există încă multe zone de pe glob, mai ales din proximitatea spațiului de interes strategic al NATO și UE, unde continuă procesul de înarmare, inclusiv prin achiziția unor sisteme de

armament și substanțe cu utilizare duală, cu impact asupra stabilității regionale și globale.

Proliferarea armelor de distrugere în masă și dezvoltarea potențialului de utilizare a mijloacelor chimice, biologice, radiologice și nucleare (CBRN) ca instrument de descurajare și de realizare a unor scopuri politice sau ideologice este și va fi, în continuare, o preocupare a unor actori statali și non-statali. Combinația dintre rachetele balistice și mijloacele de distrugere în masă este apreciată drept unul dintre cele mai serioase riscuri la adresa securității euro-atlantice. În acest context, apărarea antirachetă a devenit un obiectiv strategic aliat și național.

Extinderea paletei de riscuri și amenințări generate de acțiunile asimetrice, în special cele de natură teroristă, reprezintă o altă dimensiune caracteristică a mediului de securitate contemporan.

Contextul tehnologic și facilitatea accesului la tehnologiile moderne, creșterea libertății de mișcare și liberalizarea schimburilor de mărfuri și servicii sunt propice atât evoluției acestui tip de amenințare, cât și multiplicării arealului unor posibile atacuri teroriste. Opțiunile de contracarare sunt reduse, cu atât mai mult cu cât actorii implicați pot include, pe lângă regimuri statale permissive sau sponsori, și entități non-statale.

În strânsă legătură cu fenomenul terorist se desfășoară o serie de activități asociate acestuia: extremismul și radicalismul, crima organizată, traficul de arme și narcotice, care alimentează situațiile de instabilitate sau conflict. Această inter-relaționare aduce un plus de complexitate întregii ecuații a mediului de securitate contemporan cu efecte asupra capacității de gestionare și control a acestuia.

Date fiind amploarea fenomenului și creșterea numărului de adepți, se poate aprecia că terorismul va continua să reprezinte o amenințare majoră cu caracter transnațional și evolutiv la adresa stabilității mediului internațional de securitate, care necesită răspunsuri clasice, sub forma participării cu Forțe Armate în diverse teatre de operații, dar și asimetrice. De asemenea, va crește rolul Forțelor Armate în executarea unor operații de evacuare a cetățenilor români rezidenți în zone în care se manifestă pregnant pericolul terorist.

Atacurile cibernetice câștigă tot mai multă importanță în cadrul inventarului de riscuri și amenințări actuale. Acestea nu numai că devin tot mai frecvente, dar aduc prejudicii tot mai grave sistemelor informatice, cu impact direct asupra funcționării administrației guvernamentale, apărării, economiei, transporturilor, aprovizionării, infrastructurii critice etc. Efectele negative generate pot crește exponențial în condițiile globalizării, pe fondul desfășurării unor campanii ostile și acțiunilor de spionaj.

Din perspectiva intensificării acțiunilor pentru realizarea de noi rute de tranzit alternative în vederea diminuării presiunilor unor state exportatoare și asigurării securității energetice se poate anticipa multiplicarea rolului Forțelor Armate române în îndeplinirea unor misiuni internaționale de protejare a coridoarelor de transport a resurselor energetice.

Interdependența riscurilor și amenințărilor dublată de mutațiile și impredictibilitatea accentuată a mediului de securitate, reprezintă provocările principale la adresa abordărilor naționale în domeniul securității și apărării.

În context, formularea răspunsurilor adecvate trebuie corelată cu utilizarea eficientă a resurselor și oportunităților la nivel național și aliat. Mediul de securitate contemporan reclamă dezvoltarea rolului și contribuțiilor României la organizațiile colective și organisme multinaționale din care face parte, în vederea asigurării stabilității regionale și globale.

Pomind de la toate aceste premise, precum și de la probabilitatea redusă a unei amenințări militare directe la adresa României, adaptarea la logica acestui proces presupune continuarea eforturilor de reconfigurare instituțional-conceptuală în vederea construirii și menținerii

unui potențial de apărare adecvat pentru asigurarea apărării naționale și îndeplinirea obligațiilor asumate față de statele aliate și parteneri.

Interese și obiective naționale privind apărarea

Din perspectivă politico-militară, obiectivele naționale de securitate vizează asigurarea capacităților de apărare necesare atât garantării intereselor naționale, cât și respectării obligațiilor asumate în calitatea României de membru al NATO și al Uniunii Europene, inclusiv prin dezvoltarea capacităților naționale adecvate de gestionare a crizelor.

În acest context, apartenența României la Alianța Nord-Atlantică reprezintă principala garanție de securitate – din perspectiva principiului NATO privind apărarea colectivă și a indivizibilității securității aliate. Mai mult, calitatea de membru al Uniunii Europene, prin integrarea în spațiul său economic, politic și de securitate, reprezintă o premisă pentru asigurarea cadrului propice promovării intereselor naționale de securitate.

Pornind de la toate aceste premise, precum și de la probabilitatea redusă a unei amenințări militare directe la adresa României, este vizată construcția și menținerea unui potențial de apărare adecvat pentru asigurarea apărării naționale.

Totodată, potențialul militar trebuie să includă capacitatea de a participa la posibile acțiuni de apărare colectivă în cadrul NATO, precum și perspectiva participării la alte operații și misiuni în afara teritoriului național, conduse de Alianța Nord-Atlantică, de Uniunea Europeană, sub egida ONU, OSCE sau în cadrul unor coaliții. În acest context, este necesar ca eforturile în domeniul transformării să vizeze dezvoltarea de capabilități pentru participarea la gestionarea unei crize, precum și adaptarea acestora în concordanță cu concepția privind o abordare cuprinzătoare în derularea operațiilor de gestionare a crizelor la nivel internațional.

Aceste interese presupun un efort susținut al Ministerului Apărării Naționale pentru:

- ❖ promovarea fermă, protejarea și apărarea păcii și stabilității, în vecinătate și în alte zone de interes strategic, în conformitate cu prevederile dreptului internațional, prin diplomația militară;
- ❖ dezvoltarea capabilităților naționale de apărare și adaptarea la noile provocări, riscuri și amenințări cu care se confruntă societatea actuală, la nivel regional și global, astfel încât să fie descurajate acțiunile de agresiune împotriva României;
- ❖ participarea activă, alături de națiunile aliate și parteneri, în operații asumate de Alianța Nord-Atlantică;

- ❖ prevenirea crizelor și gestionarea eficientă a riscurilor și vulnerabilităților de securitate, în context european;
- ❖ participarea la operațiile și misiunile de pace, sub egida ONU.

În susținerea demersurilor menționate anterior, un rol important îl are participarea în cadrul structurilor de conducere și execuție ale organizațiilor internaționale din care România face parte. Aceasta trebuie să vizeze, îndeosebi, promovarea intereselor României, dar și adoptarea și implementarea unor măsuri de tip proactiv, anticipativ pentru contracararea eficientă a terorismului internațional și a proliferării armelor de distrugere în masă.

Obiectivele politicii de apărare

Capitolul

3

Politica de apărare a României trebuie să răspundă cerințelor care decurg din angajamentele asumate în context aliat și din calitatea de membru UE, atât prin prisma participării la apărarea colectivă și reciprocă, cât și în ceea ce privește acțiunile de menținere sau restabilire a păcii.

Bazate pe principiul cooperării și dialogului și în deplină concordanță cu cerințele actualului mediu de securitate, obiectivele politicii de apărare a României continuă să fie focalizate pe necesitatea consolidării cooperării politico-militare, în paralel cu continuarea procesului de modernizare a forțelor armate.

În conformitate cu prevederile Constituției României, obiectivul fundamental în domeniul politicii de apărare este garantarea suveranității, independenței, unității și integrității teritoriale a României.

Circumscripționat acestor principii, obiectivul fundamental îl reprezintă optimizarea activității organismului militar, inclusiv din perspectiva identificării modalităților de asigurare a coerenței acționale a sistemului militar și a parcursului carierei militare. În acest sens, este importantă, pe termen scurt, adoptarea pachetului legislativ necesar vizând statutul cadrelor militare, legea pensiilor militare și ghidul carierei militare.

Prin asumarea cumulativă a prevederilor Strategiei Naționale de Apărare a Țării, Programului de Guvernare și Conceptului Strategic NATO, obiectivele politicii de apărare pentru perioada 2013-2016 sunt:

OBIECTIVELE POLITICII DE APĂRARE

- ❖ **Dezvoltarea capabilităților de apărare credibile**
- ❖ **Consolidarea relevanței strategice în cadrul NATO și al UE**
- ❖ **Dezvoltarea relațiilor de cooperare în plan bilateral și regional**
- ❖ **Sprijinirea altor autorități publice în situații de urgență, pentru acordarea de asistență populației și managementul consecințelor dezastrelor**

„Politica de apărare a Guvernului României în perioada 2013-2016 va asigura elementele de continuitate strategică pe dimensiunea NATO, UE și a Parteneriatelor strategice, în mod deosebit Parteneriatul Strategic pentru secolul XXI cu SUA, va genera condițiile creșterii capacității operaționale a forțelor și va asigura implementarea unui model de management al resurselor umane care să permită dezvoltarea motivării profesionale și evoluția în carieră”

- Programul de guvernare -

Dezvoltarea capabilităților de apărare credibile

Primul obiectiv al politicii de apărare a României vizează dezvoltarea și optimizarea capacităților de apărare, condiție esențială în vederea implementării și îndeplinirii celorlalte obiective asumate. În acest sens, scopul fundamental îl reprezintă realizarea unor capabilități credibile, flexibile și eficiente, destinate descurajării unei agresiuni împotriva României și articulării unui răspuns adecvat la provocările actuale și viitoare ale mediului de securitate.

Calitatea de stat membru NATO și UE a României a determinat schimbarea rolului și misiunilor forțelor armate. Astfel, în conformitate cu prevederile Tratatului Organizației Atlanticului de Nord și Conceptului Strategic NATO, precum și prin prisma prevederilor Tratatului Uniunii Europene de la Lisabona și a Politicii de Securitate și Apărare Comună a UE, politica de apărare a fost regândită în vederea realizării unor forțe interoperabile și rapid dislocabile, capabile, pe de o parte să descurajeze și să prevină orice agresiune externă și, pe de altă parte, să proiecteze în exterior capacitatea României de a contribui în mod real și efectiv la apărarea aliaților, respectiv la gestionarea crizelor pe plan mondial.

Optimizarea capacităților de apărare se va realiza printr-o revizuire strategică a apărării, având ca rezultat o structură de forțe și capabilități cu un grad sporit de sustenabilitate și interoperabilitate, flexibile, robuste, mobile, superioare din punct de vedere tehnologic, rapid dislocabile în teatru și capabile a fi angajate în operații.

De asemenea, Armata României trebuie să fie în măsură să îndeplinească o serie de misiuni și pe plan intern, în caz de urgențe civile, prin acordarea de sprijin altor autorități publice, la solicitarea acestora și numai în conformitate cu prevederile legii.

Consolidarea relevanței strategice în cadrul NATO și UE

În urma aderării la NATO în anul 2004 și la Uniunea Europeană în anul 2007, România și-a fixat ca obiectiv constituirea unui pachet unic de forțe și capabilități pentru îndeplinirea obiectivelor asumate la nivelul celor două organizații și care să asigure consolidarea relevanței strategice.

Participarea la procesul decizional în cadrul NATO se circumscrie angajamentului comun al Alianței privind asigurarea libertății și securității tuturor statelor membre, prin mijloace politice și militare.

Eforturile naționale de consolidare a statutului de membru NATO vor avea ca prioritate îndeplinirea angajamentelor asumate în cadrul

procesului aliat de planificare a apărării, susținerea și participarea la inițiativele ce vizează dezvoltarea forțelor și capacităților aliate, participarea la toată gama de misiuni, creșterea nivelului de interoperabilitate și a capacității de acțiune în cadru multinațional.

În acest context, România va sprijini procesul de transformare al NATO, pe toți cei trei vectori-obiective, așa cum sunt reflectați în Conceptul Strategic: apărarea colectivă, gestionarea crizelor, securitatea prin cooperare (parteneriate).

În consecință, măsurile și acțiunile pentru îndeplinirea angajamentelor NATO pot fi sintetizate astfel:

- ❖ continuarea participării la operații și misiuni aliate. Efortul operațional se va concentra pe teatrul de operații din Afganistan, prioritatea majoră a Alianței în acest moment. În acest context, vom susține și contribui la viitoarea misiune de instruire, asistență și consiliere a forțelor naționale de securitate afgane;
- ❖ respectarea angajamentelor asumate de România în calitate de stat membru NATO, prin realizarea capacităților asumate prin procesul aliat de planificare, precum și pregătirea și punerea la dispoziția Alianței a capacităților pentru Forța de Răspuns a NATO;
- ❖ respectarea obligațiilor financiare ce derivă din statutul României de membru NATO, complementar cu asigurarea resurselor pentru încadrarea graduală a

tuturor posturilor asumate în cadrul structurilor aliate;

- ❖ implementarea proiectului „Forța NATO – 2020”, vizând în primul rând participarea la diminuarea deficitelor de capacități identificate prin „Pachetul de capacități critice de la Lisabona”, inclusiv prin dezvoltarea capacităților în cadru multinațional prin inițiativa „Smart Defence”, exerciții și activități de instruire în comun, în paralel cu demersul similar al UE, dezvoltarea și utilizarea în comun a capacităților (Pooling & Sharing). Totodată, pe fondul dezangajării graduale din Afganistan, se va urmări, în paralel cu procesul de refacere a capacității de luptă a Armatei României, participarea activă la Inițiativa NATO „Forțele Inter-conectate”;
- ❖ asigurarea funcționării pe teritoriul statului român a Modulului NATO de comunicații și informatică dislocabil, încadrat și cu personal românesc.

În mod similar, se va urmări dezvoltarea profilului României în cadrul Uniunii Europene, atât prin participarea activă la procesul de generare a capacităților de apărare la nivel european, cât și prin contribuția în cadrul operațiilor și misiunilor UE.

Direcțiile de acțiune pe această dimensiune vor viza:

- ❖ optimizarea participării la inițiativele derulate de Agenția Europeană de

Apărare în domeniul capabilităților;

- ❖ consolidarea contribuției naționale în cadrul Planului de Dezvoltare a Capabilităților;
- ❖ consolidarea participării în cadrul inițiativelor asociate procesului de dezvoltare și utilizare în comun a capabilităților europene de apărare (Pooling&Sharing);
- ❖ continuarea participării la dezvoltarea Grupurilor Tactice de Luptă ale UE, în strânsă corelație cu angajamentele asumate în cadrul Forței de Răspuns NATO;
- ❖ asigurarea contribuției cu forțe și capacități militare și civile la operațiile și misiunile Uniunii Europene, printr-o echilibrare a efortului național în funcție și de alte angajamente asumate în plan internațional.

Dezvoltarea relațiilor de cooperare în plan bilateral și regional

Relațiile de cooperare în domeniul apărării vor contribui la consolidarea obiectivelor de politică externă ale Guvernului României. Astfel, în baza principiului managementului integrat al politicii externe românești, acest obiectiv al politicii de apărare va viza consolidarea relațiilor de cooperare în plan bilateral, printr-o atenție specială acordată parteneriatelor strategice și consolidării cadrului de cooperare regional și internațional.

În acest sens, Ministerul Apărării Naționale va continua să contribuie la dezvoltarea relațiilor privilegiate de cooperare în cadrul parteneriatelor strategice¹. Acest format de cooperare constituie o bază consacrată de derulare a unor relații intensificate, în primul rând cu statele cu care avem interese comune în domeniul securității și cooperării.

În ceea ce privește Parteneriatul Strategic româno-american, *Declarația Comună privind Parteneriatul Strategic pentru secolul XXI între*

*România și SUA și Acordul privind amplasarea de elemente ale sistemului SUA de apărare împotriva rachetelor balistice pe teritoriul României*², semnate la 13 septembrie 2011, reprezintă un angajament comun de continuare și dezvoltare a relației privilegiate dintre Armata României și cea a Statelor Unite ale Americii.

Consolidarea cooperării militare cu SUA se va axa pe următoarele direcții de acțiune:

- ❖ continuarea cooperării în domeniul militar, atât în plan bilateral, cât și în cadrul NATO;
- ❖ îndeplinirea obligațiilor asumate în baza prevederilor Legii nr. 290/2011 privind amplasarea unor elemente ale Scutului Antirachetă al SUA/NATO pe teritoriul României. Prioritară, în acest sens, va fi finalizarea tuturor Aranjamentelor de Implementare și operaționalizarea Bazei Militare de la Deveselu;
- ❖ intensificarea cooperării în cadrul Comitetelor Mixt și Executiv, asumate în baza *Acordului dintre România și SUA privind activitățile forțelor SUA staționate pe teritoriul României*³;
- ❖ continuarea asigurării Sprijinului Națiunii Găzda pentru personalul și forțele americane staționate sau aflate în tranzit pe teritoriul României.

Un plus de prestigiu și credibilitate pentru România pe scena internațională va fi conferit de concretizarea eforturilor de atingere a țintelor de cooperare consolidată cu statele cu care avem încheiate parteneriate strategice sau dezvoltă relații tradiționale ce pot fi considerate de nivel strategic, precum și intensificarea demersurilor politico-militare vizând o angajare sporită cu unii „parteneri globali”.

Realizarea unui cadru optim de cooperare internațională în domeniul apărării care să asigure continuarea și consolidarea relațiilor la nivel bilateral și regional cu statele din vecinătatea României și din regiunea extinsă a Mării Negre, inclusiv Caucazul de Sud și Asia

¹ În prezent, România are încheiate parteneriate strategice cu: SUA, Germania, Franța, Italia, Spania, Marea Britanie, Polonia, Ungaria, Turcia, Azerbaidjan, Moldova și R.Coreea.

² Aprobat prin legea 290/2011.

³ Semnat la București la 06.12.2005 și ratificat prin Legea 268/2006

Centrală, reprezintă un demers complementar participării în cadrul NATO și UE.

Continuarea participării active la inițiativele de cooperare regională și dezvoltarea cadrului juridic al cooperării internaționale în domeniul apărării potențează procesul de consolidare a profilului României de stat promotor al stabilității regionale.

De asemenea, un efect benefic ce amplifică rolul României în plan regional îl are gestionarea eficace a aspectelor politico-militare aferente tratatelor, inițiativelor și regimurilor pe linia neproliferării armelor de distrugere în masă și controlului armamentelor.

Eforturile de relansare a relațiilor de cooperare bilaterale și regionale în domeniul apărării vor fi abordate gradual, în limita resurselor alocate, principalele direcții de acțiune pentru perioada 2013-2016 fiind următoarele:

- ❖ concentrarea eforturilor pentru adâncirea parteneriatelor strategice;
- ❖ consolidarea relațiilor cu statele din vecinătatea României și din regiunea extinsă a Mării Negre;

- ❖ intensificarea cooperării cu partenerii ce dispun de capacități necesare în contracararea noilor riscuri de securitate;
- ❖ exercitarea Președinției Procesului Reuniunilor Miniștrilor Apărării din Sud-Estul Europei (SEDM);
- ❖ încheierea de acorduri militare internaționale care să contribuie la implementarea parteneriatelor strategice ale României, prin revizuirea cadrului juridic al cooperării cu aliații și partenerii importanți din NATO și UE, în sensul reflectării statutului României de membru al celor două organizații;
- ❖ încheierea de acorduri militare internaționale care să contribuie la sporirea securității și stabilității regionale;
- ❖ participarea la misiunile și coordonarea activităților Batalionului Multinațional de Geniu („TISA”), Grupului de Cooperare Navală la Marea Neagră (BLACKSEAFOR - BSF), Batalionului Mixt Româno-Ungar de Menținere a Păcii;
- ❖ continuarea participării active, în cadrul dialogului internațional, la procesul de identificare a unei soluții viabile de modernizare a regimului de control al armamentelor convenționale (TCFE);
- ❖ continuarea participării la eforturile de actualizare și implementare a Documentului de la Viena 2011;
- ❖ continuarea cooperării în vederea implementării prevederilor diferitelor regimuri de neproliferare și control al exporturilor – Grupul Australia, Aranjamentul de la Wassenaar, Comitetul Zanger, Codul de conduită de la Haga pentru neproliferarea rachetelor balistice;
- ❖ participarea la activitățile de negociere a documentelor internaționale aferente comerțului cu arme convenționale, munițiilor cu submuniții și altor inițiative relevante din domeniul controlului armamentelor convenționale.

Sprrijinirea altor autorități publice în situații de urgență, pentru acordarea de asistență populației și managementul consecințelor dezastrelor

Relaționarea Ministerului Apărării Naționale cu celelalte autorități ale statului cu competențe în managementul consecințelor urgențelor civile se face conform cadrului juridic⁴ ce reglementează conduita specifică unei astfel de situații.

Pentru limitarea și înlăturarea efectelor dezastrelor pe teritoriul național în caz de urgențe civile, la solicitarea autorităților administrației publice centrale și locale, forțe și mijloace din Ministerul Apărării Naționale pot interveni, conform planurilor de cooperare încheiate cu celelalte instituții. Sprrijinirea administrației centrale sau locale se poate concretiza sub formă de ajutoare, cu titlu gratuit sau se pot presta servicii, cu efective și tehnică militară, contra cost.

Măsurile și acțiunile în domeniu vor viza:

- ❖ consolidarea relațiilor cu organele de specialitate din administrația publică, centrală și locală, respectiv organizațiile nonguvernamentale;

- ❖ sprrijinirea administrației publice în procesul de distribuire a ajutoarelor umanitare;
- ❖ întreprinderea de acțiuni în folosul populației (transport, cazare, hrană, asistență medicală, facilitare acces în zone izolate);
- ❖ protejarea obiectivelor culturale și a populației civile, la solicitarea autorităților publice abilitate.

Totodată, o abordare integrată a problematicii gestionării urgențelor civile presupune valorificarea oportunităților de cooperare cu structuri abilitate, la nivelul Alianței Nord-Atlantice și al statelor membre.

Pe acest palier se înscrie și cooperarea, în cadrul NATO, cu Centrul Euro-Atlantic de Coordonare a Răspunsului în Caz de Dezastre (EADRCC), respectiv contribuția MAPN la baza de date a UE cu capacități militare relevante, de nișă, pentru protecția populației civile în cadrul operațiilor de intervenție la dezastre.

⁴ Legea nr. 45/1994 privind apărarea națională, Ordonanța de urgență nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență/aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2005, Hotărârea de guvern nr. 1489/2004 privind organizarea și funcționarea Comitetului Național pentru Situații de Urgență

Armata României este componenta de bază a forțelor armate, care asigură, pe timp de pace, în caz de agresiune armată, la instituirea stării de asediu, declararea stării de mobilizare sau a stării de război, integrarea într-o concepție unitară a activităților tuturor forțelor participante la acțiunile de apărare a țării.

Armata este subordonată exclusiv voinței poporului pentru garantarea suveranității, a independenței și a unității statului, a integrității teritoriale a țării și a democrației constituționale. În condițiile legii și ale tratatelor internaționale la care România este parte, armata contribuie la apărarea colectivă în sistemele de alianță militară și participă la acțiuni privind menținerea sau restabilirea păcii.

Multitudinea, diversitatea și imprevizibilitatea amenințărilor și provocărilor actuale impune o adaptare continuă a sarcinilor Armatei României, subsumate misiunilor generale, astfel încât aceasta să fie capabilă nu doar să prevină, dar și să intervină decisiv în gestionarea unei situații de criză care necesită, din punct de vedere legal, un răspuns armat.

Astfel, Armata României va continua să îndeplinească următoarele misiuni generale:

- 1. Contribuția la securitatea României pe timp de pace**
- 2. Apărarea suveranității și integrității teritoriale a României**
- 3. Participarea la apărarea aliaților săi, în cadrul NATO și UE**
- 4. Promovarea stabilității regionale și globale, inclusiv prin utilizarea diplomatiei apărării**
- 5. Sprijinul autorităților administrației publice centrale și locale, în situații de urgență, pentru acordarea de asistență populației și managementul consecințelor dezastrelor**

Condiții previzionate:

- ❖ structură de forțe credibilă și sustenabilă financiar, definită în urma unui proces integrat de planificare a apărării, capabilă să îndeplinească misiunile stabilite prin lege pentru apărarea națională, sprijinul populației în caz de dezastre, apărare colectivă, securitate și stabilitate internațională și menținerea păcii;
- ❖ capacități pentru apărare care să asigure:
 - informații militare oportune necesare pentru evitarea surprinderii;
 - comanda și controlul facilitate de rețea;
 - reacția imediată și eficace în cazul unei agresiuni militare, suficientă pentru a permite sprijinul aliaților;
 - intervenția imediată și decisivă împotriva unei amenințări la securitatea națională;
 - sprijinirea credibilă a instituțiilor abilitate prin lege pentru prevenirea, diminuarea și înlăturarea efectelor dezastrelor;
 - participarea credibilă și sustenabilă la capacitățile comune ale Alianței (Smart Defence) și la cele ale Uniunii Europene (Pooling & Sharing);
 - participarea cu forțe la misiunile de menținere a păcii sub egida ONU.

Pentru îndeplinirea întregului spectru de misiuni generale, Armata României va fi în măsură să răspundă următoarelor cerințe specifice:

1. Contribuția la securitatea României pe timp de pace

❖ apărarea spațiului aerian al României integrat în NATINAMDS⁵ - Armata României asigură controlul și protecția spațiului aerian,

⁵ NATINAMDS – Sistemul integrat al NATO de apărare antiaeriană și antirachetă.

precum și îndeplinirea obligațiilor asumate în cadrul NATO;

❖ intervenția în apele maritime și fluviale ale României pentru impunerea legii sau pentru suspendarea temporară a dreptului de trecere inofensivă, în cooperare cu Garda de Coastă. Armata României acordă sprijin Poliției de Frontieră, în scopul asigurării integrității apelor maritime teritoriale, zonelor contigue și economică exclusivă. În anumite circumstanțe, armata asigură sprijinul necesar pentru supravegherea, paza și protejarea intereselor României în aceste zone;

❖ colectarea, procesarea, analiza și diseminarea informațiilor militare. Armata României, prin structuri specializate, desfășoară activități de culegere de date și informații, procesare, analiză și diseminare a informațiilor în domeniul apărării, pentru punerea la dispoziția factorilor de decizie politică, politico-militară și militară a datelor necesare exercitării actului de conducere și comandă, precum și pentru schimbul de date cu aliații și partenerii. În acest domeniu, se asigură sprijinul informativ și cooperarea cu alte instituții guvernamentale specializate;

❖ extragerea și evacuarea cetățenilor români din străinătate. Armata României desfășoară sau participă la acțiuni specifice de extragere și evacuare a cetățenilor români din străinătate, a căror viață este în pericol, în cazul în care aplicarea măsurilor de intervenție cu mijloace nonmilitare se dovedește insuficientă. În funcție de situație, cooperează cu aliații sau partenerii;

❖ asigurarea permanentă a securității facilităților, transporturilor și comunicațiilor militare. Același regim este asigurat și bazelor/facilităților militare puse la dispoziția Alianței prin Sprijinul Națiunii Gazdă. Armata asigură protecția transporturilor de echipament, tehnică și personal militar pe teritoriul României;

❖ asigurarea serviciilor de ceremonie, protecție și protocol. Armata asigură personalul specializat pentru ceremonii militare și activități de protocol de stat, precum și pentru protecția personalităților militare, române și străine, pe teritoriul României.

2. Apărarea suveranității și integrității teritoriale a României

❖ descurajarea și reacția imediată împotriva unei agresiuni armate la adresa României, în cadrul apărării colective a NATO sau al clauzei de apărare reciprocă. Armata României acționează pentru respingerea unei agresiuni armate, beneficiind de sprijin din partea aliaților, în baza art. 5 al Tratatului Organizației Atlanticului de Nord și a art. 42 din Tratatul Uniunii Europene (TEU);

❖ ridicarea graduală a capacității operaționale a structurii de forțe. Armata României își ridică gradual nivelul capacității operaționale a tuturor structurilor destinate pentru angajarea în acțiuni militare pe teritoriul național, prin trepte, sau direct prin mobilizare;

❖ sprijin pentru asigurarea funcționării instituțiilor guvernamentale și protecția populației. Armata României acordă sprijin instituțiilor abilitate ale statului pentru asigurarea continuității capacităților vitale de comunicații și protecția elementelor de infrastructură, precum și a obiectivelor economice cu grad ridicat de risc biologic, chimic, radiologic sau nuclear. De asemenea, armata acordă sprijin pentru protecția transporturilor terestre, aeriene, maritime și fluviale.

3. Participarea la apărarea aliaților săi, în cadrul NATO și UE

❖ participarea la restabilirea și menținerea securității în spațiul NATO și UE în situația unui atac armat împotriva unuia sau mai multor state membre, în cadrul apărării colective a NATO sau a clauzei de apărare reciprocă. Armata

României, în cazul unei agresiuni armate îndreptate împotriva unui stat membru, acționează în cadru aliat pentru respingerea acesteia, sprijinind aliații în baza art. 5 din Tratatul de la Washington sau celelalte state membre UE, în conformitate cu art. 42 din TEU.

4. Promovarea stabilității regionale și globale, inclusiv prin utilizarea diplomației apărării

❖ participarea la operații de răspuns la crize. Armata României participă la operații de răspuns la crize conduse de NATO, UE, OSCE și ONU. România contribuie la aceste operații cu contingente naționale sau contingente în cadrul formațiunilor multinaționale și inițiativelor regionale;

❖ participarea la operații de asistență umanitară în afara teritoriului național. Armata României contribuie la operații de asistență umanitară, căutare-salvare și de înlăturare a efectelor dezastrelor, individual sau în cadrul unor formațiuni multinaționale;

❖ participarea la operații militare în cadrul unor coaliții ad-hoc. Armata României participă la operații, alături de alte state, pentru a sprijini aliații și partenerii în lupta împotriva terorismului și pentru asigurarea stabilității internaționale, forțele urmând a fi selectate din același set unic de forțe;

❖ participarea la inițiative de cooperare în domeniul apărării și la implementarea măsurilor de creștere a încrederii și stabilității. Armata României desfășoară activități specifice conform angajamentelor internaționale din domeniul securității și apărării la care România este parte. Contribuie, de asemenea, la creșterea încrederii și stabilității la nivel subregional, regional și al securității europene, prin promovarea diplomației apărării și participarea la aranjamente și procese de cooperare în aceste domenii;

❖ oferirea de asistență militară și sprijin pentru alte state. Armata României oferă asistență militară și sprijin prin acțiuni de cooperare bilaterală și multilaterală cu statele aliate, precum și cu alte state, inclusiv prin oferte de instruire și învățământ în facilități de pe teritoriul național, donații de echipamente și altele;

❖ contribuția la eforturile naționale și internaționale de control al armamentelor și de combatere a proliferării armelor de distrugere în masă. Armata României contribuie la eforturile naționale și internaționale prin activități specifice, precum controlul exporturilor/importurilor pentru echipamentele proprii, participarea la inspecțiile de verificare, expertiză și schimb de informații.

5. Sprijinul autorităților administrației publice centrale și locale, în situații de urgență, pentru acordarea de asistență populației și managementul consecințelor dezastrelor

❖ participarea cu forțe și sprijin logistic pentru înlăturarea efectelor dezastrelor. Armata României contribuie la operațiuni de limitare și înlăturare a efectelor dezastrelor, la solicitarea autorităților civile;

❖ monitorizarea transporturilor militare de materiale explozive și substanțe periculoase, a obiectivelor economice cu risc nuclear și chimic, precum și a activităților sau exercițiilor militare de instruire care pot genera situații de urgență;

❖ sprijinirea acțiunilor de căutare salvare. Armata României execută misiuni de căutare și salvare în sprijinul populației civile, în funcție de resursele disponibile, complementar și în coordonare cu alte instituții responsabile;

❖ asigurarea sprijinului logistic pentru organizarea și desfășurarea evacuării populației și bunurilor materiale;

❖ participarea la acțiunile de intervenție în situații de urgență pentru reabilitarea temporară a unor elemente de infrastructură (poduri, viaducte, căi de comunicații etc.) din zonele afectate;

❖ suplimentarea capacităților proprii de spitalizare și instalarea spitalelor de campanie, concomitent cu acordarea asistenței medicale de urgență răniților și persoanelor afectate de dezastre;

❖ participarea la acțiunile de localizare și stingere a incendiilor, în sprijinul forțelor specializate ale altor instituții;

❖ aplicarea primelor măsuri pentru limitarea efectelor produse de materialele periculoase în cazul producerii de accidente pe timpul transportului acestora sau desfășurării unor acțiuni militare și/sau atacuri teroriste;

❖ asigurarea transportului resurselor necesare pentru acțiunile de intervenție și asistență de primă necesitate executate de forțe specializate ale altor instituții;

❖ asigurarea, în limita posibilităților, a cazării persoanelor afectate sau evacuate din zonele în care s-a produs o situație de urgență;

❖ sprijinirea, în caz de accident chimic, biologic, nuclear sau radiologic – Armata României oferă, la cerere, asistență autorităților civile în caz de accidente la instalațiile și laboratoarele biologice, chimice și nucleare.

Procesul de realizare/dezvoltare a capabilităților militare este unul sistemic, interdisciplinar, ce se derulează pe termen mediu și lung, în scopul utilizării eficiente a resurselor disponibile pentru constituirea unor pachete de forțe capabile să asigure îndeplinirea tuturor misiunilor specifice instituției militare, conform nivelului de ambiție asumat, pe teritoriul național, în zona de responsabilitate a Alianței sau în afara acesteia, precum și în zonele de interes ale NATO și UE.

Planificarea bazată pe capabilități

În prezent, în cadrul Alianței Nord Atlantice a fost introdusă planificarea bazată pe capabilități. Majoritatea statelor membre sunt în curs de a-și alinia sistemele naționale de planificare a apărării la cerințele Alianței. Procesul de planificare utilizat în cadrul NATO permite stabilirea priorităților și aplicarea celor mai bune soluții pentru dezvoltarea capabilităților militare necesare și se derulează potrivit următorului algoritm:

- ❖ identificarea riscurilor și amenințărilor urmată de stabilirea misiunilor specifice și formularea unui nivel de ambiție al Alianței;
- ❖ determinarea necesarului minim de capabilități;
- ❖ alocarea capabilităților pe națiuni;

- ❖ elaborarea și implementarea planurilor naționale de realizare a capabilităților;
- ❖ evaluarea periodică a stadiului de realizare a capabilităților și stabilirea măsurilor corective.

Armata României trebuie să fie în măsură să asigure apărarea națională, în contextul apărării colective/al clauzei europene a apărării reciproce (stipulată în Tratatul de la Lisabona), cu angajarea tuturor resurselor naționale, precum și să participe la operații și misiuni conduse de NATO și UE, conform angajamentelor militare asumate de România prin procesul de planificare a apărării.

În conformitate cu standardele NATO, capabilitățile din Armata României se împart, în funcție de domeniile specifice, astfel: comandă și control, angajare, asigurarea informațiilor, dislocare, protecție și susținere. Acestea sunt planificate și realizate pe următoarele linii de dezvoltare: doctrină, organizare, instruire, conducere, înzestrare, personal, infrastructură, interoperabilitate.

Capabilitățile sunt grupate în structuri de conducere, mari unități și unități de luptă, de sprijin de luptă și de sprijin logistic.

Sistemul de conducere cuprinde: *structurile de conducere, relațiile de conducere și sistemul de sprijin*. Acesta trebuie să fie flexibil, robust, fiabil și capabil să asigure comandanților condițiile necesare exercitării atribuțiilor la toate nivelurile ierarhice, pe timp de pace, în caz de agresiune armată, la instituirea stării de asediu, la declararea stării de mobilizare sau a stării de război.

Modul de organizare și funcționare a sistemului de conducere a structurii de forțe a armatei se aprobă, după caz, prin hotărâri ale Consiliului Suprem de Apărare a Țării sau ordine ale ministrului apărării naționale sau ale șefului SMG, atunci când este împuternicit de către ministrul apărării naționale.

La nivel militar, conducerea structurii de forțe a Armatei se exercită de către șeful Statului Major General, iar în caz de agresiune armată, la instituirea stării de asediu, declararea stării de mobilizare sau a stării de război conducerea acțiunilor militare se realizează de către comandantul Centrului național militar de comandă.

La război, potrivit atribuțiilor stabilite prin hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, și în conformitate cu prevederile Legii apărării naționale a României nr. 45/1994 cu modificările ulterioare, Centrul național militar de comandă conduce comandamentele și/sau grupările de forțe constituite temporar pentru îndeplinirea scopurilor acțiunilor militare.

Exercitarea conducerii operaționale, la nivel întrunit, se va realiza de către comandantul Comandamentului Forțelor Întrunite.

Conducerea forțelor pe timp de pace și război se asigură de: Comandamentul forțelor terestre/Cdm.F.T., Comandamentul Forțelor Aeriene/Cdm.F.A., Comandamentul Forțelor Navale/Cdm.F.N., Comandamentul logistic întrunit/Cdm.L.Î., Comandamentul comunicațiilor, informaticii și apărării cibernetice/Cdm.CIAC.

Structura de forțe revizuită

Structura de forțe a Armatei României va fi constituită din mari unități și unități de luptă, sprijin de luptă și sprijin logistic.

Pentru îndeplinirea obiectivelor politicii de apărare și a cerințelor specifice a fost inițiat procesul de revizuire strategică a apărării care, pornind de la evaluarea mediului de securitate, a riscurilor și amenințărilor la adresa României, a misiunilor și sarcinilor, a identificat capabilitățile necesare Armatei României și care, în final, au fost transpuse într-o structură revizuită de forțe.

Această revizuire a avut la bază următoarele principii:

- ❖ abordare cuprinzătoare multidimensională a reorganizării structurii de forțe, de la nivelul strategic la cel tactic, pe domenii și specialități militare, în cadrul tuturor categoriilor de forțe și comandamente de armă;
- ❖ valorificarea optimă a resurselor la dispoziție;
- ❖ calitate și eficacitate în detrimentul cantității, prin orientarea eforturilor pentru constituirea unor capabilități militare în măsură să producă efectele necesare;
- ❖ viziune pe termen lung care să asigure un grad suficient de flexibilitate care să permită adaptarea acestora cu schimbări minime la eventuale evoluții

ale mediului de securitate și dezvoltărilor tehnologice;

- ❖ dezvoltare graduală, concomitent cu implementarea noilor concepte, ca modalitate de răspuns la amenințările viitoare și la dezvoltarea tehnologică.

Structura revizuită de forțe este proiectată pentru a răspunde cerințelor operaționale și intereselor naționale. Ea este fundamentată pe respectarea capacității operaționale a marilor unități și unităților prezentate în concordanță cu concepția privind restabilirea capacității operaționale a Armatei României cuprinsă în Programul multianual, se bazează pe formarea structurilor conform standardelor NATO și determină conceperea și realizarea unei noi modalități de abordare a problemei mobilizării, cu orientare spre constituirea rezervei voluntare ca parte a rezervei operaționale.

Structura revizuită de forțe prezintă următoarele caracteristici:

- ❖ vizează o nouă funcționalitate de comandă și control, la nivel strategic și operativ, bazată pe înființarea Comandamentului Forțelor Întrunite, precum și a comandamentelor categoriilor de forțe ale armatei;
- ❖ grupează forțele pe categorii operaționale;
- ❖ eficientizează utilizarea infrastructurii;
- ❖ realizează consolidarea structurilor de reacție imediată și a celor cu capacitate operațională ridicată, prin optimizarea doar a elementelor acționale ale acestora, fără compensări de funcții de la alte structuri și fără a depăși, la încadrare, numărul total de posturi bugetate;
- ❖ instituie structuri organizatorice flexibile, modulare, cu nivel de reacție adecvat, sustenabile, dislocabile, ușor adaptabile la modificările obiectivelor și condițiilor desfășurării eficiente a activităților, precum și la îndeplinirea misiunilor și angajamentelor asumate în context aliat;
- ❖ conduce la realizarea unor structuri organizatorice standard

corespunzătoare capabilităților necesare îndeplinirii misiunilor ce revin Armatei României, în măsură să îndeplinească cerințele minime prevăzute în Catalogul de capabilități NATO și în Catalogul cu structuri standard.

Proiectarea structurii de forțe revizuită este abordată pe termen mediu și lung, are la bază reevaluarea cerințelor militare minime necesare pentru îndeplinirea misiunilor și obligațiilor Armatei României în plan național și internațional, concomitent cu menținerea, dezvoltarea și crearea de noi capabilități.

Structura revizuită a Armatei României va cuprinde:

- ❖ structuri de conducere de nivel strategic și operativ;
- ❖ forțe terestre: comandamente de divizie de infanterie; brigăzi luptătoare; brigăzi de sprijin (de luptă și logistic); baze logistice; alte unități și formațiuni;
- ❖ forțe aeriene: comandamente de baze aeriene, mari unități și unități de luptă, mari unități și unități de sprijin de luptă, structuri de sprijin logistic, de învățământ și instrucție;
- ❖ forțe navale: comandament de flotă, flota de fregate, divizioane de nave; baza logistică navală, batalionul de infanterie marină, structuri de sprijin de luptă, alte unități și formațiuni;
- ❖ Comandamentul Logistic Întrunit, organizat pe servicii, pe domenii: bază sprijin logistic, structuri de depozitare și mentenanță, centru de comunicații și informatică, alte unități și formațiuni;
- ❖ Comandamentul Comunicațiilor, Informaticii și Apărării Cibernetică: centre de comunicații și informatică de nivel strategic și operativ; structuri specializate de apărare cibernetică; baza logistică, alte unități și formațiuni.

Structura revizuită grupează forțele pe următoarele categorii operaționale:

- ❖ pentru reacție imediată - destinate pentru supraveghere și avertizare

timpurie, serviciul de luptă, intervenție la obiectivele militare, la criză teroristă și în situații de urgență;

❖ **pentru descurajare și reacție, cu capacitate operațională ridicată:**

- destinate pentru angajare în acțiuni militare de intensitate redusă;
- destinate pentru angajare în acțiuni militare de intensitate ridicată pe teritoriul național.

❖ **cu capacitate operațională scăzută - gata de acțiune prin ridicarea graduală a capacității operaționale prin trepte sau direct prin mobilizare.**

Implementarea structurii de forțe revizuită

Realizarea structurii revizuite de forțe are la bază un plan de implementare apărării și se derulează etapizat, astfel:

- ❖ etapa I - pe termen scurt - 2013-2016;
- ❖ etapa a II-a - pe termen mediu - 2017-2022.

Îndeplinirea obiectivelor și sarcinilor specifice etapei I presupune parcurgerea următoarelor faze:

- ❖ faza 1 - corespunzătoare anului 2013 asigură:

- reorganizarea structurii de comandă-control la nivel strategic, operativ și tactic;

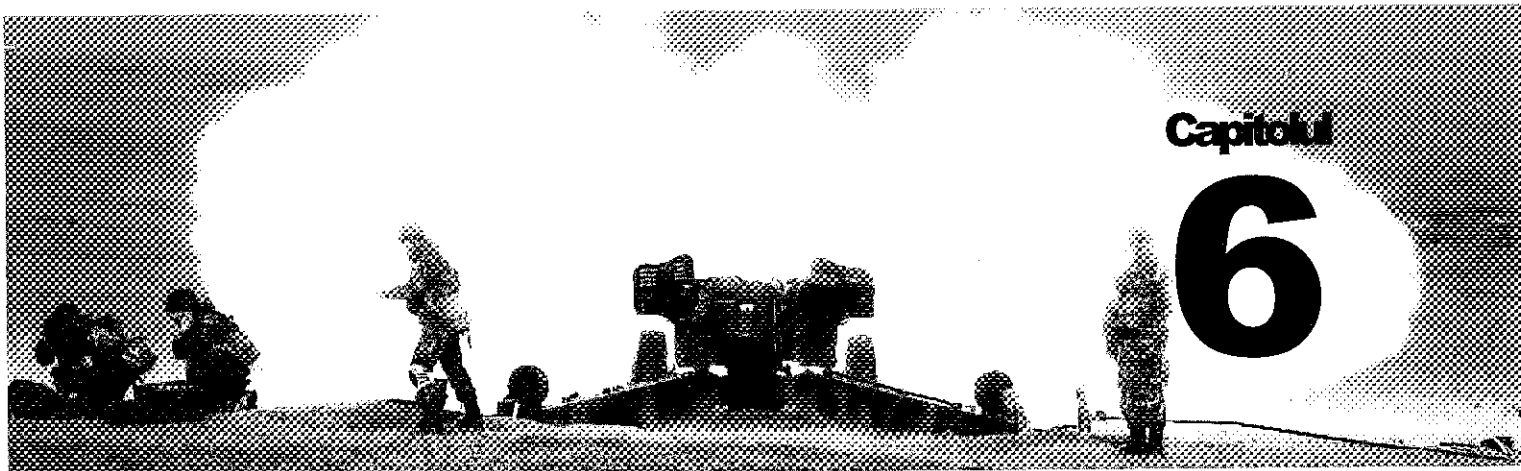
- consolidarea forțelor din serviciul de luptă și pentru intervenție, precum și a celor gata de acțiune în termen de până la 30 de zile, cu capacitate operațională ridicată;

- ❖ faza a 2-a - corespunzătoare anului 2014 - va asigura consolidarea structurilor cu capacitate operațională ridicată, gata de acțiune în termen de peste 30 de zile și cu echipamentele din dotare a căror resursă tehnică este mai mare de 10 ani;

- ❖ faza a 3-a - corespunzătoare anilor 2015-2016 - va asigura consolidarea celorlalte structuri, în funcție de numărul maxim de posturi finanțate de la bugetul de stat și disponibilul de echipamente existente din înzestrarea Armatei României.

În acest context, este necesară revizuirea cadrului normativ privind statutul rezerviștilor voluntari care să asigure baza legală pentru constituirea rezervei voluntare, formată din rezerviști care, pe baza unor contracte încheiate cu instituția militară, vor putea fi instruiți și chemați pentru completarea structurilor și îndeplinirea unor misiuni, pe timp de pace și la instituirea stării de urgență.

Implementarea cu succes a structurii revizuite de forțe este condiționată și de continuarea programelor de achiziții, în mod deosebit a celor strategice.

Capitolul

6

PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU ADERAREA ROMÂNIEI LA NATO

Prezentare generală

Eforturile naționale pentru dezvoltarea unui sistem coerent de management al resurselor pentru apărare s-au întrepătruns într-un mod eficient cu procesul de aderare a României la NATO. Participarea României la procesul aliat de planificare a debutat cu includerea în Planul de Acțiune pentru Aderare, în vederea îndeplinirii obiectivelor asumate, dar și a armonizării procedurilor de planificare.

Resursele alocate sectorului apărării naționale definesc calitativ politica de apărare a României, punând în lumină atât nivelul de ambiție care a stat la baza obiectivelor politice, cât și imperativele eficienței și eficacității ce trebuie avute în vedere în implementarea acestor obiective. Evoluțiile economice ale ultimilor ani, dificultățile financiare, dinamica tot mai crescută a forței de muncă la nivel european au scos în evidență necesitatea unei regândiri a modului de alocare a resurselor la nivel național, proces ce poate avea un impact direct asupra resurselor alocate apărării.

La nivelul NATO și al UE a fost subliniată oportunitatea dezvoltării unor abordări multinaționale în domeniul apărării („Smart Defence”, „Connected Forces Initiative”, respectiv „Pooling and Sharing”), care presupun adoptarea de soluții inovatoare în gestionarea resurselor, prin prioritizarea investițiilor și finanțarea multinațională a capabilităților de interes comun, toate având ca obiectiv creșterea securității statelor membre și limitarea efectelor unei subfinanțări a sectoarelor de apărare.

În aceste condiții, obiectivul general al managementului integrat al resurselor pentru apărare îl constituie optimizarea procesului de

planificare, alocare și utilizare a resurselor Ministerului Apărării Naționale.

Pentru implementarea acestui obiectiv, pe un orizont scurt și mediu de timp, sunt vizate următoarele aspecte:

- ❖ Îmbunătățirea capacității de reacție a sistemului de planificare a apărării, pentru a furniza, în timp scurt, variante, opțiuni și soluții, care să sprijine procesul decizional, la apariția unor solicitări suplimentare sau a unor constrângeri bugetare;
- ❖ Optimizarea Sistemului de Planificare, Programare, Bugetare și Evaluare în Ministerul Apărării Naționale și corelarea cu sistemul de elaborare, coordonare și planificare a politicilor publice la nivelul administrației publice centrale;
- ❖ Îmbunătățirea procesului de planificare a activităților, în special prin realizarea unei mai bune corelări cu resursele la dispoziție și a celui de estimare a necesarului de resurse;
- ❖ Îmbunătățirea sistemului de evidență și alocare a resurselor, cu accent pe cele materiale și financiare;
- ❖ Perfectionarea instrumentelor de sprijin, precum catalogul de capabilități, catalogul de structuri standard, catalogul de costuri etc.

Planificarea apărării

Planificarea apărării, ca atribut și componentă esențială a politicii de apărare, reprezintă, conform legii specifice, un complex de activități și măsuri care vizează protejarea și promovarea intereselor naționale, definirea și îndeplinirea obiectivelor securității naționale a României în domeniul apărării. Astfel, planificarea apărării este procesul care stă la baza transformării și

modernizării în domeniul apărării și include totalitatea programelor, acțiunilor și măsurilor inițiate de România pentru identificarea, dezvoltarea și pregătirea capacităților militare și non-militare necesare executării misiunilor și implementării obiectivelor în domeniul apărării, pentru:

- ❖ îndeplinirea obligațiilor ce derivă din Constituție și legislația în domeniu;
- ❖ îndeplinirea obligațiilor ce revin României în asigurarea securității și apărării colective în cadrul NATO;
- ❖ asigurarea participării României la Politica de Securitate și Apărare Comună a Uniunii Europene;
- ❖ respectarea angajamentelor în contextul cooperării militare internaționale cu alte state și al îndeplinirii obligațiilor asumate prin participarea la activitatea unor organizații internaționale sau în alte situații reglementate de dreptul internațional.

Planificarea apărării și managementul resurselor pentru apărare în cadrul Ministerului Apărării Naționale se realizează într-o abordare modernă, integrată și multianuală. Esența acestui tip de abordare constă în planificarea integrată a apărării, care reprezintă procesul de stabilire a capacităților militare și coordonare a realizării/dezvoltării și menținerii acestora, în scopul îndeplinirii obiectivelor politicii de apărare.

Pentru atingerea obiectivelor politicii de apărare, la nivelul Ministerului Apărării Naționale se stabilesc obiective specifice și priorități aferente domeniilor planificării apărării, care sunt armonizate în cadrul procesului de planificare integrată a apărării.

În cadrul acestui proces, un rol important este deținut de Sistemul de Planificare, Programare, Bugetare și Evaluare (SPPBE), care reprezintă un instrument de planificare robust și eficient, în măsură să asigure, atât elaborarea și implementarea politicii de apărare, cât și o auditare eficientă privind îndeplinirea obiectivelor acesteia, execuția programelor majore și utilizarea resurselor alocate Ministerului Apărării Naționale.

Planificarea apărării se realizează prin integrarea coerentă a obiectivelor și acțiunilor specifice

următoarelor domenii: planificarea forțelor; planificarea armamentelor; planificarea pentru comandă, control, comunicații; planificarea logistică; planificarea pentru urgențele civile; planificarea resurselor; apărarea aeriană; managementul traficului aerian; informații; medical; cercetare-dezvoltare și standardizare.

Deciziile privind planificarea și alocarea resurselor pentru apărare, inclusiv Directiva de planificare a apărării, sunt aprobate în cadrul Consiliului de Planificare a Apărării din Ministerul Apărării Naționale.

Resursele financiare

Planificarea și programarea resurselor financiare pentru apărare se realizează în concordanță cu obiectivele generale ale Ministerului Apărării Naționale și cu prioritățile definite în Strategia Națională de Apărare a Țării, a liniilor directoare ale politicii de apărare stabilite prin Programul de guvernare, în conformitate cu prevederile Cartei albe a apărării, finanțarea realizându-se prin intermediul programelor majore ale Ministerului Apărării Naționale. Planificarea și programarea bugetară reprezintă cheia dezvoltării viitoarelor capacități necesare transformării Armatei într-o structură modernă.

Alocarea resurselor la nivelul prognozat în momentul asumării obligațiilor față de Alianța Nord-Atlantică, Uniunea Europeană și în cadrul altor angajamente internaționale poate afecta realizarea celorlalte obiective planificate pentru îndeplinirea acestora. România este în faza crucială a generării capacităților de apărare substanțiale - ceea ce ar aduce importante dividende politice și strategice, iar alocarea în bugetul apărării a mai puțin de 2% din PIB afectează respectarea de către România a termenelor privind punerea la dispoziția NATO a capacităților asumate.

România a finalizat etapa de analiză și acceptare a contribuției la apărarea colectivă, ce reprezintă o continuare a angajamentelor anterioare (2008). Contribuția reprezintă forțe și capacități care, fie există în structura de forțe actuală, fie sunt prevăzute în planurile naționale de achiziție, modernizare sau transformare. Toate acestea corespund nevoilor naționale de apărare și au fost asumate de către România în cadrul procesului NATO de planificare a apărării, în baza principiilor privind repartizarea echitabilă

a cerințelor, eforturilor și responsabilităților în cadrul Alianței.

În acest context, în scopul realizării graduale a capabilităților asumate, cu prioritate a celor strict necesare pentru descurajare și reacție imediată și pentru îndeplinirea misiunilor specifice ale Armatei României pe timp de pace sau la criză, precum și a celor cu rol de conducere, sprijin de luptă și sprijin logistic a acestora, este imperios necesară asigurarea condițiilor pentru implementarea *Programului multianual de restabilire a capacității de luptă a Armatei României pentru perioada 2013-2016 și în perspectivă până în anul 2022, aprobat în anul 2013.*

Previziunile privind bugetul Ministerului Apărării Naționale, reieșite din limitele de cheltuieli actuale pentru perioada 2013-2016, chiar și în condițiile în care activitățile au fost prioritizate din punct de vedere al importanței, nu permit derularea acțiunilor necesare pentru restabilirea capacității de luptă a Armatei României.

Ca atare, este necesară suplimentarea graduală a bugetului Ministerului Apărării Naționale până la atingerea nivelului de 2% din PIB. În acest sens se vor avea în vedere și veniturile obținute din valorificarea activelor corporale și necorporale excedentare din patrimoniul MAPN, precum și cele realizate din prestări de servicii pentru persoane juridice sau pentru persoane fizice, în condițiile legii.

În tabelul următor este prezentat necesarul de fonduri pentru implementarea *Programului multianual* pentru perioada 2013-2016.

Planificarea/alocarea fondurilor financiare preconizate a fi alocate suplimentar în bugetul MAPN, se va face cu respectarea următoarelor principii:

- ❖ în domeniul sistemului integrat de comandă și control:
 - realizarea sistemelor integrate de comandă-control la nivel tactic și extinderea treptată a acestora la nivel operativ și strategic, cu accent deosebit pe securizare și mobilitate;
 - realizarea sistemului de conducere a Armatei României, complet interoperabil și interconectarea acestuia cu sistemul de conducere al Alianței Nord-Atlantice;
 - modernizarea infrastructurii critice a Sistemului de comunicații și informatic al Armatei României, a rețelelor, sistemelor și serviciilor de comunicații, informatice și de securitate informațională la nivel strategic, operativ și tactic, necesare asigurării capabilităților de comandă și informaționale (C4ISR);
 - finalizarea implementării sistemelor de comandă-control pentru forțele aflate la dispoziția NATO.

Nr. Crt.	ALOCAȚII BUGETĂRE		2013		2014	2015	2016
			Conf. Program Multianual	Asigurat	Conf. Program Multianual	Conf. Program Multianual	Conf. Program Multianual
1.	BUGETUL DE STAT ȘI VENITURI PROPRII - MAPN	[mld lei]	7,507	5,642	9,727	11,273	11,948
2.	BUGETUL ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT - PENSII MILITARE	[mld lei]	2,442	2,442	2,556	2,653	2,746
3.	TOTAL	[mld lei]	9,949	8,084	12,283	13,926	14,694

❖ În domeniul instruirii:

- creșterea/menținerea nivelului de instruire a forțelor cuprinse în pachetul de forțe consolidate;

❖ În domeniul mentenanței:

- asigurarea operării și mentenanței întregului parc de echipamente esențiale și repunerea în stare de funcționare a celor cu nevoi de reparații;
- conservarea echipamentelor structurilor cu nivel scăzut al capacității operaționale;

❖ În domeniul stocurilor:

- constituirea/completarea stocurilor de mobilizare;
- constituirea/ completarea stocurilor de luptă - trebuie să se desfășoare ritmic și continuu pe durata a 20 de ani, astfel încât efortul bugetar să fie suportat gradual, iar preschimbarea stocurilor să se realizeze treptat și în conformitate cu prescripțiile tehnice;
- asigurarea cu prioritate a munițiilor, având în vedere situația critică a existentului și starea calitativă a acestora;
- securizarea depozitelor de armament și muniții;

❖ În domeniul investițiilor:

- asigurarea echipamentelor esențiale pentru dotarea capabilităților asumate;
- inițierea/derularea Programelor de înzestrare de importanță strategică, cu prioritate Avion multirol, Vânător de mine și Autoturisme de teren blindate și neblindate, precum și a altor programe de înzestrare care contribuie la eliminarea deficitului operațional;
- modernizarea infrastructurii de aerodrom pentru operarea cu

aerone multirol (priorizare și corelare cu acțiunile specifice planificate prin programul NSIP);

- inițierea de proiecte noi de investiții/modernizare infrastructură.

Resursele umane – o prioritate

Centrul de greutate în domeniul resurselor umane, potrivit Programului de Guvernare 2013-2016 este dat de realizarea unui sistem de management modern și performant al resurselor umane care să permită dezvoltarea motivării profesionale și evoluția în cariera militară.

Principiile de proiectare și funcționare ale acestui sistem sunt cele ale transparenței, egalității șanselor, competenței profesionale, flexibilității, mobilității și opțiunii personale.

Managementul personalului militar se va realiza prin implementarea unui sistem integrat de management al carierei individuale, fundamentat pe criterii de selecție și reguli de evoluție în carieră, stabilite în funcție de gradul militar deținut, de tipul studiilor absolvite, de experiența acumulată în urma exercitării unor funcții din structuri aflate la diferite niveluri ierarhice, impuse ca puncte obligatorii de trecere pentru accederea pe treptele superioare ale ierarhiei militare.

Abordarea integrată a tuturor proceselor de management al carierei individuale - planificarea, consilierea și gestiunea evoluției în carieră a cadrelor militare - de la acordarea gradului militar și numirea în prima funcție și până la trecerea în rezervă sau direct în retragere, va permite valorificarea eficientă a pregătirii, experienței, performanței și potențialului fiecărui militar și va asigura ocuparea funcțiilor de pe treptele ierarhiei militare pe baza performanței profesionale.

Implementarea unui sistem de management modern și performant al carierei individuale a personalului militar va determina creșterea eficienței mecanismelor de selecție, formare, perfecționare și promovare a personalului militar, în acord cu nevoile procesului de restructurare și operaționalizare a structurilor militare.

Managementul carierei personalului civil Există o preocupare constantă pentru proiectarea și implementarea unui sistem de management transparent, competitiv și generator de performanță în ceea ce privește personalul civil.

Promovarea politicilor de resurse umane civile se află în strânsă legătură atât cu evoluțiile teoretice și practice înregistrate pe linia managementului resurselor umane de către armatele statelor membre NATO, cât și cu reforma administrației publice din România, care implică, printre altele, numeroase modificări la nivelul legislației aplicabile în acest domeniu.

Dezvoltarea carierei personalului civil se va realiza și în continuare, în special prin promovarea acestei categorii profesionale în funcții de conducere și de consiliere a structurilor de decizie politico-militară.

Îmbunătățirea cadrului legislativ al managementului resurselor umane

Realizarea unor structuri militare flexibile, mobile și adaptabile atât la schimbările din plan societal, cât și la cele din spațiul euroatlantic necesită creșterea mobilității profesionale a militarilor. Din această perspectivă cadrul legislativ al managementului resurselor umane va fi supus

unui proces de revizuire și îmbunătățire pentru a permite mișcările de personal și evoluția în carieră.

În primul rând, vor fi stabilite noi coordonate ale Statutului personalului militar într-o altă abordare legislativă, iar în al doilea rând, va fi revăzut întregul cadru normativ subsecvent, vizând în mod deosebit Ghidul carierei militare.

În procesul de elaborare a actelor normative specifice se va urmări simplificarea și creșterea gradului de coerență a cadrului normativ din domeniul managementului resurselor umane.

Obiective și perspective ale managementului resurselor umane

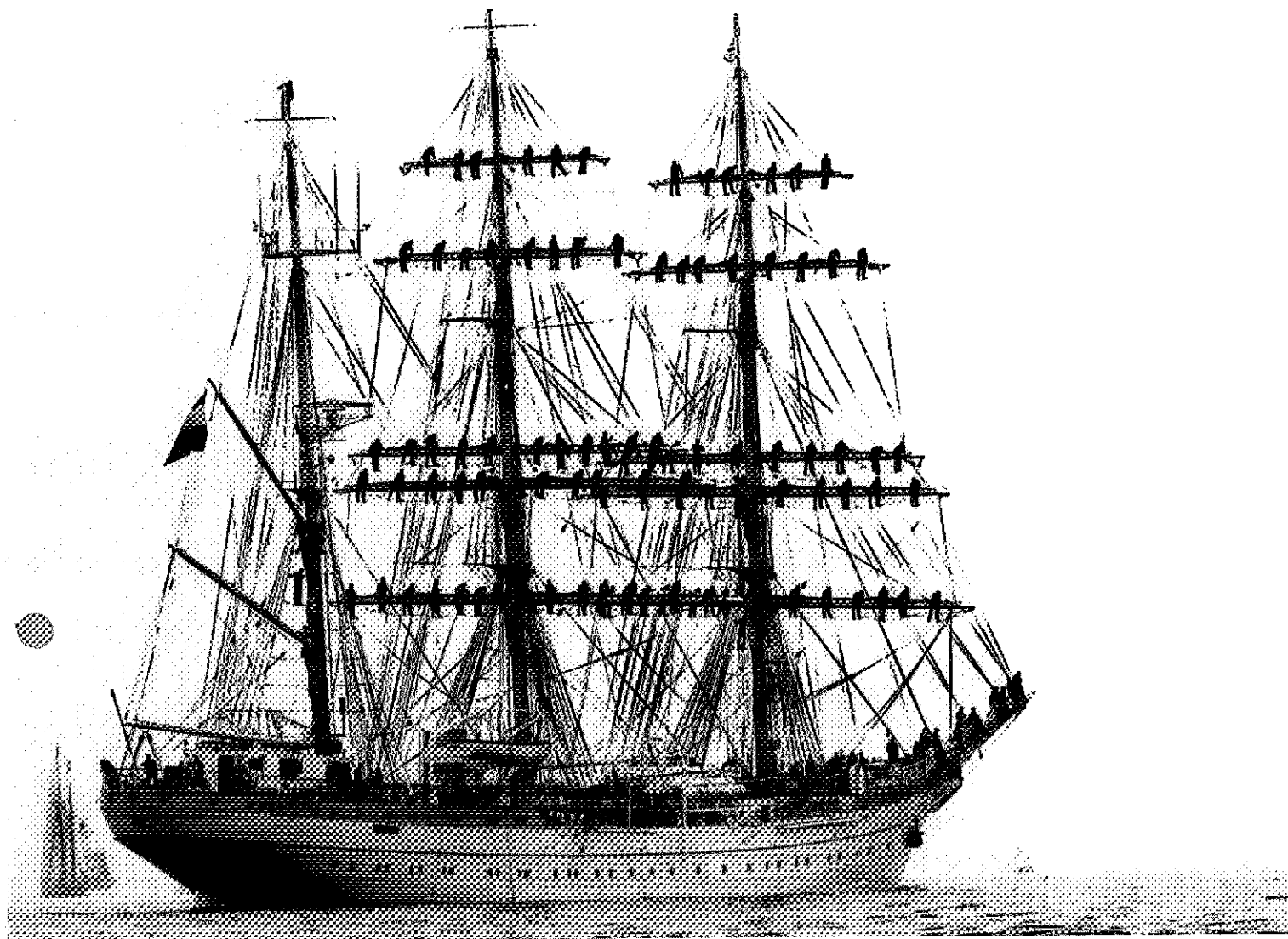
- ❖ corelarea satisfacerii necesităților și aspirațiilor individuale cu cerințele și obiectivele organizaționale;

perfecționarea cadrului normativ de evoluție în carieră și adaptarea acestuia la cerințele funcționale și operaționale ale armatei;

continuarea procesului de profesionalizare a forțelor armate, pe baza standardelor și procedurilor agreate la nivel Alianței, urmărindu-se perfecționarea proceselor de selecționare, formare, pregătire continuă și promovare în carieră a personalului militar;

- ❖ realizarea unui management integrat al carierei individuale bazat pe transparență, corectitudine și șanse egale de promovare, în care încadrarea posturilor să fie rezultatul unui proces de planificare a pregătirii și evoluției individului în carieră;

- ❖ atragerea resurselor umane cu potențial ridicat pentru profesia militară prin implementarea Concepției sistemului de promovare a profesiei militare, recrutare și selecție a personalului militar și a Strategiei de promovare a profesiei militare în perioada 2011-2015;

- ❖ dezvoltarea și menținerea în sistem a structurilor de apărare, ordine publică și resurselor umane performante, prin siguranță națională), învățământul aplicarea fermă a principiilor postuniversitar și învățământul de formare performanței profesionale pe tot parcursul evoluției în carieră a continuă nonuniversitară.
- personalului militar și civil, precum și Transformarea învățământului militar este un prin motivarea acestuia și încurajarea proces complex care vizează întregul sistem, perfecționării profesionale constante, pe cu precădere nivelul învățământului militar superior, și presupune eforturi conjugate și implicarea tuturor structurilor cu atribuții în domeniul educației militare din cadrul Ministerului Apărării Naționale.

Învățământul militar. Modernizare și remodelare

Eforturile în domeniu vizează în principal compatibilizarea acestuia cu prevederile legislației în domeniu, cu accent pe demersurile de unificare și organizare în sistem de consorțiu sau fuziune prin absorbție.

Învățământul militar cuprinde: învățământul liceal militar, învățământul postliceal (pentru formarea maiștrilor militari și subofițerilor), învățământul universitar (pentru formarea ofițerilor de comandă și de stat major, a ofițerilor specialiști, precum și a ofițerilor ingineri și a personalului civil selecționat pentru nevoile în domeniu ale

Directiile principale se circumscriu obiectivelor de transformare a învățământului militar pentru realizarea unui sistem integrat de învățământ eficient și economic, adaptat la cerințele de formare și dezvoltare profesională a personalului Armatei României, potrivit nevoilor operaționale ale acesteia, compatibil și deplin integrat în învățământul civil național și compatibil cu cel euroatlantic, concomitent cu promovarea și dezvoltarea valorilor și tradițiilor Armatei României.

Direcții de acțiune și criterii de realizare:

❖ reorganizarea instituțională a sistemului de învățământ militar pentru a răspunde nevoilor reale ale Ministerului Apărării Naționale urmărind:

- eficiența organizării și funcționării sistemului de învățământ militar;
- eficiența alocării și utilizării resurselor financiare;
- utilizarea optimă a infrastructurii sistemului de învățământ militar;
- eficiența managementului la nivelul unității/instituției de învățământ militar și la nivelul sistemului învățământului militar;
- calitatea serviciilor educaționale și vizibilitatea instituțiilor de învățământ militar pe piața furnizorilor de servicii de educație.

❖ continuarea perfecționării cadrului normativ referitor la învățământul militar prin:

- corelarea cadrului normativ specific cu legislația în vigoare la nivel național și euroatlantic;
- transpunerea în acte normative specifice a unor aspecte insuficient reglementate la nivelul învățământului militar;

❖ reproiectarea specializărilor universitare pentru toate cele trei cicluri și toți beneficiarii, asigurându-se, pe de o parte, continuitatea și coerența programelor educaționale, iar pe de altă parte, pregătirea în domenii specifice, strict militare avându-se în vedere:

- capacitatea sistemului educațional militar de formare a competențelor ofițerilor și specialiștilor în concordanță cu nevoile Ministerului Apărării Naționale;
- capacitatea de inovare curriculară pentru adaptarea pregătirii la dinamica mediului de securitate;

○ respectarea principiilor învățământului militar (pregătirea necesară și suficientă, corelarea pregătirii cu evoluția în carieră etc.);

○ coerența dintre diferitele programe de pregătire pentru stabilirea legăturilor funcționale, de completare prin succesiune și de corelare a conținuturilor și eliminarea suprapunerilor, reactualizărilor nejustificate și a repetărilor;

❖ reproiectarea finalităților educaționale și a curriculumului într-o concepție unitară, integrată și diferențiată pe niveluri de învățământ, în funcție de competențele necesare personalului militar, în contextul cerințelor generate de conflictul armat modern prin:

○ valorificarea superioară a competențelor absolvenților instituțiilor de învățământ militar;

○ corelarea finalităților educaționale cu modelul absolventului proiectat de beneficiari;

❖ creșterea calității educației și a cercetării științifice urmărind:

○ standardele naționale și europene de evaluare academică; acreditarea/reacreditarea unor domenii și programe de studii postliceale universitare și postuniversitare militare;

○ poziția instituțiilor de învățământ superior militar în ierarhia universităților din România - trecerea acestora din categoria „universităților de educație și cercetare științifică”, în categoria „universităților de cercetare avansată și educație”;

○ statutul învățământului militar, ca parte integrantă a sistemului național și a celui european al învățământului;

❖ extinderea relațiilor de colaborare cu instituții de învățământ militare și civile similare din țară și străinătate, cu

prioritate cu cele aparținând statelor membre NATO și UE, în toate subdomeniile învățământului militar, precum și atragerea expertizei internaționale în proiectarea produselor educaționale în format on-line vizând:

- mobilitatea studenților și a personalului didactic în spațiul european al învățământului superior;
- compatibilitatea sistemului de învățământ cu sistemele similare din țările membre NATO și UE.

Cea mai importantă resursă aflată la dispoziție pentru asigurarea capacității necesare Armatei României de a promova și proteja interesele naționale în fața riscurilor și amenințărilor curente, aflate în dezvoltare, și a celor viitoare, îndeplinirea angajamentelor în planul securității și apărării, asumate de țara noastră în cadrul organizațiilor internaționale, precum și în ceea ce privește parteneriatele strategice, este resursa umană.

Managementul resurselor umane se bazează pe o politică coerentă, consecventă și eficientă.

Potrivit prevederilor Strategiei Naționale de Apărare a Țării, Programului de guvernare 2013-2016, precum și în conformitate cu prevederile legislației în domeniu (Statutul personalului militar și Ghidul carierei militare) se va acționa în vederea implementării unui model de management al resurselor umane care să asigure planificarea resursei umane, formarea profesională inițială, gestionarea carierei individuale și dezvoltarea motivației pentru profesia militară.

Implementarea proiectului *Managementul carierei individuale în Armata României* permite promovarea personalului militar, în acord cu nevoile procesului de restructurare și operaționalizare al structurilor de forțe.

Creșterea calității vieții personalului

Principalele obiective vizează:

- ❖ asigurarea condițiilor de locuit pentru personalul armatei care își desfășoară activitatea în altă localitate decât cea de

domiciliu, prin îmbunătățirea cadrului legal și instituțional privind acordarea compensației lunare pentru chirie;

- ❖ îmbunătățirea asistenței medicale acordate personalului armatei și familiilor acestuia, precum și pensionarilor militari, prin:

- îmbunătățirea cadrului normativ privind asistența medicală și farmaceutică, în concordanță cu modificările legislative ale sistemului public de asistență medicală;

- identificarea celui mai potrivit raport între răspunsul prompt la solicitările de asistență medicală și constrângerile financiare și organizatorice ale sistemului medical militar.

- ❖ modificarea și completarea cadrului legal și procedural care reglementează problematica veteranilor, răniților, invalizilor și urmașilor celor decedați în acțiuni militare, astfel încât să se realizeze armonizarea necesară cu legislația națională conexă, respectiv cu practicile/tendințele din armatele altor state membre NATO, prin:

- finalizarea demersurilor de modificare și completare a reglementărilor pe linia recunoașterii meritelor personalului armatei participant la acțiuni militare și acordarea unor drepturi acestuia și urmașilor celui decedat;
- elaborarea normelor subsecvente acestora;
- reglementarea mecanismelor de planificare financiară a cheltuielilor anuale cu asistența medicală specifică a răniților și invalizilor, precum și pentru achiziția de dispozitive medicale necesare acestora.

- ❖ eficientizarea dialogului social, în scopul realizării unui mecanism de comunicare mai eficientă cu personalul armatei, prin:

- modificarea și completarea prevederilor legale în domeniu, în conformitate cu specificul reprezentării socio-profesionale a personalului în cadrul instituției militare;
 - elaborarea normelor interne privind relaționarea structurilor militare cu structurile sindicale ale personalului civil din cadrul Ministerului Apărării Naționale;
 - realizarea cadrului instituțional pentru desfășurarea dialogului intern cu personalul militar, ca parte componentă a mecanismului de gestionare a problematicei sociale.
- ❖ realizarea și implementarea unui sistem integrat de management al problemelor sociale cu care se confruntă personalul armatei și familiile acestuia, cu accent pe problematica veteranilor, răniților/invalizilor și urmașilor celor decedați în acțiuni militare, prin:
- elaborarea și implementarea unor noi reglementări interne privind gestionarea problematicei sociale în cadrul Ministerului Apărării Naționale;
 - menținerea unui dialog sistematic cu personalul armatei în scopul identificării problemelor sociale cu care acesta se confruntă și asigurarea măsurilor de sprijin adecvate, în colaborare cu organizații neguvernamentale de profil;
 - instituirea unui sistem de evidență integrată a veteranilor, răniților, invalizilor și urmașilor celor decedați în acțiuni militare, precum și asigurarea unor măsuri de sprijin adecvate pentru aceste categorii de persoane.
- ❖ dezvoltarea de parteneriate avantajoase cu entități guvernamentale și nonguvernamentale care pot contribui la realizarea unor proiecte sociale de interes pentru Ministerul Apărării Naționale, prin utilizarea de fonduri

externe sau a altor resurse care nu grevează bugetul instituției militare, prin:

- finalizarea, în parteneriat cu Ministerul Afacerilor Europene/Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale, a demersurilor necesare pentru ca Ministerul Apărării Naționale să devină beneficiar eligibil pentru a accesa fonduri europene în cadrul programelor operaționale pentru perioada de programare 2014-2020, pentru proiecte ce aparțin domeniului calității vieții personalului;
- implementarea, în parteneriat cu autorități publice locale și cu organizații nonguvernamentale, a unor proiecte sociale de interes pentru instituția militară, finanțate din fonduri UE.

Managementul achizițiilor pentru apărare

Managementul achizițiilor pentru apărare are drept scop utilizarea eficientă a fondurilor publice alocate pentru achizițiile de produse, servicii și lucrări necesare armatei, într-un cadru concurențial, pe baza criteriilor economice de atribuire a unui contract de achiziție publică și a principiilor prevăzute de legislația în vigoare.

Obiectivul general al managementului achizițiilor pentru apărare îl constituie achiziționarea, în corelare cu resursele pentru apărare alocate, a sistemelor de armamente și echipamentelor militare care înglobează tehnologii moderne adecvate în scopul satisfacerii, în conformitate cu cerințele fiecărei etape, a nevoilor categoriilor de forțe ale armatei și asigurării interoperabilității cu forțele NATO și UE.

Realizarea acestui obiectiv presupune:

- ❖ perfecționarea Sistemului integrat de management al achizițiilor pentru apărare;
- ❖ armonizarea politicilor de achiziții pentru apărare cu planificarea apărării și cu resursele puse la dispoziție prin bugetele alocate în acest sens;

- ❖ respectarea reglementărilor privind achizițiile publice în domeniul apărării și securității, în conformitate cu dispozițiile Directivei 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009, transpusă în legislația națională prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, precum și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare și alte reglementări în domeniu;
- ❖ perfecționarea modului de aplicare a reglementărilor din domeniul achizițiilor pentru apărare;
- ❖ intensificarea colaborării și implicării operatorilor economici din industria de apărare, în realizarea produselor de tehnică militară necesare înzestrării, la nivelul cerințelor Armatei României și al standardelor NATO și UE, precum și dezvoltarea capacității acestora de a realiza mentenanța tehnicii, instruirea personalului și de formare a instructorilor;
- ❖ planificarea investițiilor în domeniul înzestrării în conformitate cu misiunile Armatei României în cadrul NATO și UE și cu nevoile de securitate internă;
- ❖ participarea la proiectele/programele NATO și UE pentru realizarea în comun de sisteme de arme și echipamente militare;
- ❖ participarea la proiectele din cadrul inițiativelor Smart Defence la nivel NATO, Pooling and Sharing în cadrul EDA;
- ❖ coordonarea investițiilor realizate prin efort propriu cu cele acordate de către Guvernul SUA, prin Programul Foreign Military Sales (FMS) și/sau cu cele din cadrul Programului NATO de Investiții în Securitate (NSIP);
- ❖ realizarea de achiziții prin agențiile specializate NATO;

- ❖ perfecționarea continuă a personalului cu responsabilități în domeniul achizițiilor;
- ❖ menținerea și dezvoltarea potențialului de cercetare, expertiză și consultanță tehnică și tehnologică în domeniul militar și dezvoltarea capacităților de testare și evaluare ale Ministerului Apărării Naționale;
- ❖ realizarea controlului specific pentru importurile și exporturile de produse speciale;
- ❖ standardizarea și optimizarea procesului de supraveghere a calității la furnizorii de echipamente și tehnică militară, precum și asigurarea compatibilității echipamentelor și armamentului din dotare cu cele din înzestrarea armatelor statelor membre NATO.

Pentru îndeplinirea acestor obiective, Ministerul Apărării Naționale utilizează Sistemul integrat de achiziții pentru apărare, un instrument modern de monitorizare a programelor de achiziții, similar celor din țările membre NATO, cu ajutorul căruia se identifică și se stabilesc atât nevoile și cerințele de noi arme, cât și prioritățile privind necesarul de resurse și se coordonează și controlează procesul de achiziții.

Totodată, au fost elaborate o serie de instrucțiuni specifice care reglementează: sistemul de emisie a cerințelor; managementul achizițiilor pentru apărare; interacțiunea dintre sistemul de planificare, programare, bugetare și evaluare, sistemul de emisie a cerințelor și sistemul de management al achizițiilor pentru apărare; procesele de testare, evaluare și omologare a produselor; managementul activităților de cercetare științifică pentru tehnică și tehnologii militare; competențele de achiziție pentru structurile din componența ministerului; regulile de conduită pentru personalul cu responsabilități în domeniul achizițiilor publice (Codul Etic); auditul procedurilor de achiziție, asigurarea și supravegherea calității etc.

Managementul activității de cercetare-dezvoltare și inovare (CDI)

Domeniul cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și inovării contribuie la înzestrarea cu sisteme de armament performante prin implicarea în realizarea programelor majore de achiziții, în cooperare cu parteneri strategici interni sau externi și prin transferul de tehnologii de vârf către industria națională de apărare.

Cercetarea-dezvoltarea și inovarea în domeniul apărării asigură suportul științific și tehnologic necesar îndeplinirii misiunilor încredințate Armatei României, prin dezvoltarea și valorificarea potențialului științific și tehnologic propriu, urmărind gestionarea eficientă a resurselor alocate și atragerea de resurse din mediul civil, intern și internațional.

Cercetarea științifică și tehnologică se realizează de către instituțiile specializate ale MAPN, instituțiile militare de învățământ superior și alte structuri nominalizate prin norme și instrucțiuni.

Obiectivele cercetării-dezvoltării și inovării în domeniul apărării urmăresc:

- ❖ creșterea performanței prin:
 - realizarea obiectivelor și priorităților de dezvoltare a capacităților operaționale pentru categoriile de forțe;
 - menținerea și dezvoltarea competenței științifice și tehnologice naționale în domeniul apărării;
- ❖ dezvoltarea resurselor proprii prin:
 - creșterea alocațiilor pentru cercetarea științifică în cadrul programelor majore de constituire, modernizare și pregătire ale Armatei;
 - dezvoltarea infrastructurii de CDI, inclusiv prin accesarea fondurilor structurale;
 - dezvoltarea resursei umane implicate în activitatea de cercetare

și îmbunătățirea atractivității pentru tinerii specialiști;

- ❖ intensificarea acțiunilor de utilizare a rezultatelor cercetării, prin colaborarea la realizarea de produse cu operatori economici din industria de apărare;
- ❖ implicarea în realizarea programelor și proiectelor multinaționale în domeniul cercetării-dezvoltării pentru apărare, prin participarea în consorții multinaționale pentru atragerea de fonduri pe baza contractelor atribuite în regim competițional de programele UE;
- ❖ asigurarea contribuției naționale la realizarea obiectivelor stabilite de NATO și de Agenția Europeană de Apărare (EDA) în domeniul capacităților pe termen lung, a apărării împotriva terorismului, a detecției și avertizării timpurii a amenințărilor, prin implicarea MAPN în programele și inițiativele comune coordonate de NATO sau EDA;
- ❖ antrenarea sectorului privat în activitățile CDI prin atragerea comunității științifice din mediul civil privat și guvernamental la realizarea proiectelor CDI de interes pentru MAPN, finanțate din bugetul propriu.

Infrastructura de apărare

În concordanță cu eforturile pentru îndeplinirea standardelor necesare în domeniu, se vizează păstrarea integrității și dezvoltării patrimoniului imobiliar al armatei, la un nivel care să corespundă cerințelor necesare pentru îndeplinirea misiunilor specifice încredințate.

În acest context, va continua procesul de adaptare a cadrului legislativ caracteristic domeniului construcțiilor, necesar pentru asigurarea respectării cerințelor esențiale privind calitatea în construcții și, nu în ultimul rând, pentru alocarea resurselor umane și financiare necesare atingerii obiectivelor.

De asemenea, este vizată reglementarea activității privind circulația terenurilor, în vederea păstrării intangibilității patrimoniului imobiliar al armatei, aflat în proprietatea statului și în administrarea Ministerului Apărării Naționale.

Cadrul legislativ

Fundamentale pentru crearea cadrului legislativ național, care reglementează activitatea în domeniul investițiilor imobiliare finanțate din fonduri publice, sunt Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, Legea 500/2002 privind finanțele publice și Legea 10/1995 privind calitatea în construcții, cu completările și modificările ulterioare.

O importanță deosebită se acordă implementării proiectelor imobiliare în infrastructură ce derivă din Parteneriatul strategic cu Statele Unite ale Americii, inclusiv cele determinate în baza prevederilor Legii nr. 290/2011 privind amplasarea unor elemente ale Scutului Antirachetă al SUA/NATO pe teritoriul României.

Obiectivele privind infrastructura imobiliară pentru apărare

Se au în vedere următoarele:

- ❖ optimizarea politicilor de dezvoltare a infrastructurii imobiliare în concordanță cu nevoile reale ale utilizatorilor infrastructurii imobiliare prin stabilirea priorităților necesare;
- ❖ îmbunătățirea capacității de anticipare a nevoilor de facilități imobiliare printr-o mai bună colectare a informațiilor despre starea și nevoile de reabilitare a construcțiilor din cazărmlile ministerului.

Optimizarea politicii de dezvoltare referitoare la infrastructura imobiliară a Ministerului Apărării Naționale impune obligativitatea respectării unui minim de cerințe:

- ❖ menținerea stabilității cadrului legislativ aplicabil în domeniul investițiilor imobiliare finanțate din fonduri publice, orice perturbare a acestuia la nivel național ducând la modificări în cascadă, cu efecte negative asupra respectării termenelor de realizare a obiectivelor imobiliare.

Pentru îndeplinirea acestor obiective, prioritățile pe termen scurt și mediu vizează:

- ❖ corelarea infrastructurii militare cu misiunile și structura de forțe, revizuită, dezvoltarea capabilităților militare, precum și cu cerințele privind poziționarea/dispunerea echilibrată a forțelor pe teritoriul național;
- ❖ reconfigurarea infrastructurii prin comasarea, acolo unde este posibil, a forțelor, în aceleași locații și utilizarea în comun a acelorași facilități, regruparea structurilor pe cazărmi, având ca scop reducerea numărului de facilități (clădiri, infrastructură volumetrică, infrastructură liniară);
- ❖ dezafectarea infrastructurii și relocarea, acolo unde este posibil, a forțelor, în alte locații și utilizarea în comun a acelorași facilități, având ca scop reducerea numărului de imobile în folosință;
- ❖ adaptarea cadrului legislativ național în domeniul realizării obiectivelor de investiții imobiliare ale MAPN la prevederile cadrului administrativ și juridic al NATO, astfel încât derularea proiectelor din cadrul programului NSIP să fie executate cu celeritate;
- ❖ eficientizarea activității, inclusiv prin revizuirea organizatorică a Direcției domeniului și infrastructurii, în calitate de structură tehnică de specialitate și autoritate în domeniu;
- ❖ reducerea cheltuielilor de funcționare a cazărmlilor prin identificarea, testarea și aplicarea de soluții alternative.

Pe termen lung activitatea se va concentra pe:

- ❖ realizarea obiectivelor de investiție imobiliară prin parteneriate public-public și public-privat;
- ❖ inițierea demersului de creare a cadrului legislativ necesar astfel încât MAPN să poată beneficia, prin programele operaționale regionale/sectoriale, de fonduri europene pentru reabilitarea unor imobile aflate în administrare.

Situția cheltuielilor Ministerului Apărării Naționale pentru perioada 2013-2016

C O D	DENUMIRE INDICATOR		Buget 2013		Estimări 2014		Estimări 2015		Estimări 2016	
			Aprobat	Conf. Progr. Multian.	Aprobat	Conf. Progr. Multian.	Aprobat	Conf. Progr. Multian.	Aprobat	Conf. Progr. Multian.
00	TOTAL SURSE DE FINANȚARE (I + II + III)	[mii lei]	8,084,233	9,949,133	8,319,725	12,283,325	8,548,916	13,926,000	8,675,349	14,694,000
01	CHELTUIELI CURENTE	[mii lei]	7,442,107	8,119,665	7,632,767	8,430,625	7,853,148	8,705,141	7,970,757	9,176,740
10	TITLUL I - CHELTUIELI DE PERSONAL	[mii lei]	3,923,951	3,923,951	3,966,196	3,966,196	4,064,915	4,064,915	4,066,239	4,066,239
20	TITLUL II - BUNURI ȘI SERVICII	[mii lei]	698,554	1,302,375	721,380	1,410,239	739,347	1,478,066	756,463	1,841,781
51	TITLUL VI - TRANSFERURI ÎNTRE UNITĂȚI ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	[mii lei]	181,209	222,566	198,080	240,580	202,523	245,973	209,355	256,705
55	TITLUL VII - ALTE TRANSFERURI	[mii lei]	116,032	148,412	143,452	178,451	143,424	180,173	143,450	182,036
56	TITLUL VIII - PROIECTE CU FINANȚARE DIN FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE (FEN) POSTADERARE	[mii lei]	6,638	6,638	3,589	3,589	3,589	3,589	3,589	3,589
57	TITLUL IX - ASISTENȚĂ SOCIALĂ	[mii lei]	2,511,469	2,511,469	2,596,120	2,827,620	2,695,400	2,728,475	2,787,765	2,822,494
59	TITLUL X - ALTE CHELTUIELI	[mii lei]	4,254	4,254	3,950	3,950	3,950	3,950	3,896	3,897
70	CHELTUIELI DE CAPITAL	[mii lei]	642,126	1,829,468	686,958	3,852,700	695,768	5,220,859	704,592	5,517,259
71	TITLUL XII - ACTIVE NEFINANCIARE	[mii lei]	642,126	1,829,468	686,958	3,852,700	695,768	5,220,859	704,592	5,517,259
01	II - TOTAL SUME ALOCATE DE LA BUGETUL DE STAT ȘI VENITURI PROPRII	[mii lei]	5,642,856	7,507,756	5,763,403	9,727,003	5,895,820	11,272,904	5,929,414	11,948,065
01	CHELTUIELI CURENTE	[mii lei]	5,000,730	5,678,288	5,076,445	5,874,303	5,200,052	6,052,045	5,224,822	6,430,805
10	TITLUL I - CHELTUIELI DE PERSONAL	[mii lei]	3,923,951	3,923,951	3,966,196	3,966,196	4,064,915	4,064,915	4,066,239	4,066,239
20	TITLUL II - BUNURI ȘI SERVICII	[mii lei]	688,554	1,292,375	708,339	1,397,198	725,812	1,464,531	742,454	1,827,772
51	TITLUL VI - TRANSFERURI ÎNTRE UNITĂȚI ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE	[mii lei]	181,209	222,566	198,080	240,580	202,523	245,973	209,355	256,705
55	TITLUL VII - ALTE TRANSFERURI	[mii lei]	116,032	148,412	143,452	178,451	143,424	180,173	143,450	182,036
56	TITLUL VIII - PROIECTE CU FINANȚARE DIN FONDURI EXTERNE NERAMBURSABILE (FEN) POSTADERARE	[mii lei]	6,638	6,638	3,589	3,589	3,589	3,589	3,589	3,589
57	TITLUL IX - ASISTENȚĂ SOCIALĂ	[mii lei]	80,092	80,092	52,839	84,339	55,839	88,914	55,839	90,568
59	TITLUL X - ALTE CHELTUIELI	[mii lei]	4,254	4,254	3,950	3,950	3,950	3,950	3,896	3,897
70	CHELTUIELI DE CAPITAL	[mii lei]	642,126	1,829,468	686,958	3,852,700	695,768	5,220,859	704,592	5,517,259
71	TITLUL XII - ACTIVE NEFINANCIARE	[mii lei]	642,126	1,829,468	686,958	3,852,700	695,768	5,220,859	704,592	5,517,259
03	III - TOTAL SUME ALOCATE DE LA BUGETUL ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT	[mii lei]	2,441,377	2,441,377	2,556,322	2,556,322	2,653,096	2,653,096	2,745,935	2,745,935
01	CHELTUIELI CURENTE	[mii lei]	2,441,377	2,441,377	2,556,322	2,556,322	2,653,096	2,653,096	2,745,935	2,745,935
20	TITLUL II - BUNURI ȘI SERVICII	[mii lei]	10,000	10,000	13,041	13,041	13,535	13,535	14,009	14,009
57	TITLUL IX - ASISTENȚĂ SOCIALĂ	[mii lei]	2,431,377	2,431,377	2,543,281	2,543,281	2,639,561	2,639,561	2,731,926	2,731,926

Acordul de Liber Schimb Central-European (CEFTA)	Acord comercial de liber-schimb încheiat între statele din Europa de Sud-Est (Albania, Bosnia-Herțegovina, Macedonia, Muntenegru și Serbia).
Agenția Europeană de Apărare (EDA)	Agenție a Uniunii Europene, înființată în 2004, care sprijină Consiliul și statele membre în efortul de dezvoltare a capacităților de apărare.
Aranjamentul de la Wassenaar pentru controlul exporturilor de arme convenționale și produse și tehnologii cu dublă utilizare	Regim de control al armamentelor, constituit pentru a contribui la securitatea și stabilitatea regională și internațională prin promovarea transparenței și a unei mai mari responsabilități în transferurile de arme convenționale și de produse și tehnologii cu dublă utilizare, în scopul prevenirii acumulărilor destabilizatoare.
Articolul 5 al Tratatului Organizației Atlanticului de Nord	„Părțile convin că un atac armat împotriva uneia sau mai multora dintre ele, în Europa sau în America de Nord, va fi considerat un atac împotriva tuturor și, în consecință, sunt de acord că, dacă are loc asemenea atac armat, fiecare dintre ele, în exercitarea dreptului la auto-apărare individuală sau colectivă recunoscut prin Articolul 51 din Cartea Națiunilor Unite, va sprijini Partea sau Părțile atacate prin efectuarea imediată, individual sau de comun acord cu celelalte părți, a oricărei acțiuni pe care o consideră necesară, inclusiv folosirea forței armate, pentru restabilirea și menținerea securității zonei nord-atlantice.”
Tratatul UE - Art. 42 (7)	În cazul în care un stat membru ar face obiectul unei agresiuni armate pe teritoriul său, celelalte state membre sunt obligate să îi acorde ajutor și asistență prin toate mijloacele de care dispun, în conformitate cu articolul 51 din Carta Organizației Națiunilor Unite. Aceasta nu aduce atingere caracterului specific al politicii de securitate și apărare a anumitor state membre.
Abordarea cuprinzătoare	Modalitatea prin care părțile implicate/participante la soluționarea unei crize/unui conflict răspund în mod coordonat și coerent la situația respectivă; implică utilizarea de mijloace militare și non-militare.
Acord	Document care detaliază relațiile formale stabilite între comandamente și/sau agenții, prin care se acoperă circumstanțe excepționale. Ele trebuie amintite numai acolo unde solicitările exprese ale unui comandament sau națiune se referă la folosirea lor pentru completarea OPP sau ducerea operațiilor. Acordurile se încheie în mod legal sub forma unor Memorandumuri de Acord (MOA) sau Memorandumuri de Înțelegere (MOU), semnate de toate părțile implicate.
Acțiune	Procesul de întrebuintare al oricăruia dintre instrumentele de putere, indiferent de nivel, în spațiul de angajare, în scopul de a crea efecte specifice, pentru îndeplinirea obiectivelor.
Actor	Persoană sau organizație (inclusiv entități statale

	sau non-statale) cu capabilitatea sau dorința de a influența pe alții în urmărirea propriilor interese și obiective.
Alternative	Opțiuni de rezervă pentru operații ulterioare în cadrul unei campanii, respectiv faze ulterioare ale unei operații. Ele sunt planificate pe baza rezultatului anticipat al operației curente din cadrul campaniei sau a fazei curente a operației, pentru a asigura comandantului flexibilitatea în menținerea inițiativei și/sau creșterea tempo-ului operației și în final atingerea obiectivului.
Amenințare	Un pericol potențial, exprimat prin acțiuni, gesturi, cuvinte, care are sursă/autor, scop, obiective și o țintă.
Amenințare asimetrică	O amenințare provenită din posibila utilizare a unor metode și mijloace substanțial diferite de cele proprii cu scopul de a ocoli sau diminua tăria forțelor proprii, prin exploatarea vulnerabilităților acestora și de a obține astfel un rezultat disproporționat.
Capabilitate	Reprezintă abilitatea de a executa acțiuni în scopul îndeplinirii unor obiective. Constituirea unei capabilități are în vedere un complex de măsuri și acțiuni într-o perspectivă largă cuprinzând elemente de doctrină, organizare, pregătire, echipamente, comandă, infrastructură, personal și interoperabilitate.
Capabilități MCCIS	MCCIS - Maritime Command and Control Integrated System/Sistem integrat de comandă-control maritim.
Capabilități medicale ROL 2	Capabilitate medicală dislocabilă de nivel 2 (nivel brigadă).
Centrul Euro-Atlantic de Coordonare a Răspunsului în Caz de Dezastre (EADRCC)	Principalul mecanism NATO de răspuns în caz de urgențe civile în zona euro-atlantică; înființat în 1998, cu implicarea statelor membre NATO și a statelor partenere.
Campanie	Set de operații militare planificate și executate pentru obținerea unui obiectiv strategic într-o perioadă de timp și zonă geografică stabilită, la desfășurarea cărora participă forțe terestre, navale și aeriene, precum și alte forțe, instituții, agenții și organizații neguvernamentale sau internaționale.
Capabilități critice	Mijloacele principale care permit unui centru de greutate să câștige și să mențină o influență dominantă asupra unui adversar sau asupra unei situații apărute.
Capacitatea operațională	Măsura capacității forțelor la un moment dat în timp de a-și executa misiunile desemnate.
Comanda	- Autoritate conferită unei persoane din forțele armate pentru conducerea, coordonarea și controlul forțelor militare. - Un ordin dat de un comandant, care reprezintă voința comandantului exprimată în scopul îndeplinirii unei acțiuni anume. - O unitate sau unități, o organizație sau o zonă, sub comanda unei singure persoane. - A domina o zonă sau o situație.

	- A exercita comanda.
Comandament	Unitate, grup de unități, organizație sau zonă aflate sub autoritatea unui singur ofițer.
Comandantul forțelor întrunite	Comandantul care se află la nivelul operațiilor întrunite în cadrul structurii militare de comandă a NATO, autorizat să exercite comanda operațională sau control operațional asupra forțelor întrunite.
Control	Autoritatea exprimată de un comandant asupra unor părți din activitățile organizațiilor subordonate sau a altor organizații care nu sunt în mod obișnuit sub comanda sa, care include responsabilitatea de a da ordine și directive. Toată autoritatea sau o parte din ea poate fi transferată sau delegată.
Criză/situație de criză	Acea stare în care se poate afla un sistem/sistem de sisteme – un grup organizat, o parte a unei națiuni, o națiune, un grup de națiuni, actori statali/non-statali etc.- delimitată în timp și spațiu, alta decât starea de pace. În sistemul național de drept există o definiție legală pentru următoarele stări, altele decât starea de pace: starea de urgență, starea de asediu, starea de mobilizare, starea de război.
Doctrina	Ansamblul principiilor și conceptelor fundamentale prin intermediul cărora forțele armate își planifică, pregătesc, conduc, desfășoară și evaluează acțiunile pentru a-și îndeplini obiectivele. Este autoritară, dar necesită judecată în aplicare.
Efect	Un rezultat sau consecință a uneia sau mai multor acțiuni sau a altor cauze, care va influența starea fizică sau comportamentală a unui sistem (sau elemente ale sistemului) contribuind prin aceasta la realizarea unuia sau a mai multor puncte sau condiții decisive.
Evaluare	Funcția care permite măsurarea progresului și rezultatelor operațiilor în context militar, precum și elaborarea ulterioară a concluziilor și recomandărilor care sprijină procesul de luare a deciziei.
Grupuri Tactice de Luptă ale UE	Unități multinaționale create prin participarea voluntară a națiunilor cu forțe și capacități de reacție rapidă, operaționalizate în 2007.
Inițiativa Central Europeană (ICE)	Forum interguvernamental care vizează promovarea cooperării la nivel politic, economic, cultural și științific între statele membre (Albania, Austria, Belarus, Bosnia-Herțegovina, Bulgaria, Croația, Cehia, Italia, Macedonia, Muntenegru, Polonia, România, Republica Moldova, Serbia, Slovacia, Slovenia, Ungaria, Ucraina).
Forța de Răspuns NATO	Forță multinațională cu un grad ridicat de operaționalizare, avansată tehnologic, alcătuită din componente terestre, aeriene, maritime și forțe speciale, pe care Alianța o poate disloca rapid oriunde este necesar, în operații de răspuns la crize sau de apărare colectivă.
Inițiativa „Pooling and Sharing”	Inițiativă elaborată în 2010, care implică dezvoltarea și utilizarea în comun a capacităților, în vederea diminuării efectelor reducerilor bugetare

	asupra sectorului de apărare.
Inițiativa „Sinergia Mării Negre”	Politică regională a UE dedicată dezvoltării regionale, prin încurajarea cooperării între statele riverane Mării Negre.
Inițiativa „Smart Defence”	Inițiativă NATO privind utilizarea cu maximum de eficiență a resurselor alocate pentru apărare, în scopul menținerii capacității Alianței de a-și îndeplini misiunile și, implicit, nivelul de ambiție.
Informații	Produsul rezultat din procesarea datelor despre relațiile internaționale, elemente sau forțe ostile sau potențial ostile, sau zone de operații prezente sau potențiale. Termenul mai este utilizat și pentru activitatea care produce informațiile și pentru organizațiile implicate în această activitate.
Interoperabilitate	Capacitatea forțelor (întrunite, multinaționale) de a acționa împreună, într-un mod coerent, eficace și eficient, pentru îndeplinirea unor obiective comune de nivel tactic, operativ sau strategic.
Întrunit	Serie de activități, operații în care participă elemente din cel puțin două categorii de forțe.
Mediul cibernetic	Totalitatea sistemelor destinate colectării, procesării și distribuirii informațiilor, în sprijinul luării la timp a deciziei, al exercitării comenzii și al controlului operațiilor.
Misiune	Declarație clară și concisă a atribuțiilor unei forțe, stabilită de un comandant, cu scopul de a-și efectua misiunea. Se compune din enunțul sarcinii și scopul acesteia. -Una sau mai multe aeronave stabilite pentru îndeplinirea unei sarcini specifice.
Multinațional	Termen folosit pentru a descrie activități, operațiuni sau organizații în care participă elemente ale mai multor state. Termenul multinațional este mai des folosit în cadrul comunității forțelor aliate.
Nivelul operativ	Nivelul la care operațiile sunt planificate, executate și susținute pentru a realiza obiectivele strategice stabilite pentru zona de operații întrunită.
Nivelul strategic	Nivelul la care o națiune își stabilește obiective de securitate națională și alocă resurse de orice natură, inclusiv militare, pentru îndeplinirea acestora în campanii sau operații întrunite majore.
Nivelul tactic	Nivelul la care ciocnirile și luptele sunt planificate și executate cu scopul de a realiza obiectivele militare ale unităților și marilor unități tactice.
Obiectiv	Țel clar definit și realizabil, de îndeplinire succesivă/combinată și/sau simultană a condițiilor necesare obținerii stării finale dorite.
Obiective strategice	Stabilesc scopul strategic al acțiunilor militare și nemilitare în cadrul unei abordări cuprinzătoare. Ele descriu obiectivele care trebuie realizate pentru a stabili condițiile necesare în vederea obținerii stării finale dorite.
Operație	Acțiune militară sau procesul de executare a unei misiuni strategice, tactice, specifice unei categorii de forțe, administrative, de antrenament sau de serviciu; procesul de ducere a unei lupte, incluzând mișcarea, susținerea, atacul, apărarea și manevrele

	necesare pentru a îndeplini obiectivele unei bătălii, operații sau campanii.
Planificarea apărării	Activitatea prin care se stabilesc volumul, structura și modul de alocare a resurselor naturale, umane, materiale și financiare necesare realizării obiectivelor fundamentale ale securității naționale și apărării armate a unei țări.
Proactiv	Capabil să preîntâmpine, să prevină și să combată eficient noile riscuri și amenințări, solicită o combinație complexă de politici, instrumente juridice și acțiuni ce trebuie realizată, atât prin eforturi doctrinare, normative și organizatorice interne, cât și prin activitatea desfășurată în cadrul structurilor de securitate și cooperare internațională.
Procesul reuniunii miniștrilor apărării din Sud-Estul Europei (SEDM)	Inițiativă de cooperare regională la care participă state din sud-estul Europei, membre NATO sau PfP: Albania, Bulgaria, Bosnia-Herțegovina, Croația, Grecia, Italia, Macedonia, Muntenegru, România, Slovenia, Serbia, Turcia, Statele Unite și Ucraina. Observatori: Georgia și Republica Moldova
Programul NATO de Investiții în Securitate (NSIP)	Program NATO de Investiții în Securitate, destinat finanțării obiectivelor și facilităților necesare pentru sprijinirea activităților comandamentelor strategice ale NATO, recunoscute ca depășind cererile în domeniul apărării naționale ale fiecărei țări membre NATO.
Programul AGS	AGS – Alliance Ground Surveillance/Sistem de supraveghere terestră al Alianței.
Programul NAEW&C	NAEW&C – NATO Airborne Early Warning and Control Programme/ Programul NATO de avertizare timpurie și control.
Programul Foreign Military Sales (FMS)	Program de asistență militară de securitate al SUA, prin care guvernele eligibile pot beneficia de echipamente militare, programe de instruire a personalului, precum și de alte servicii în domeniul apărării.
Proiect „Forța NATO – 2020”	Stabilit la Summit-ul de la Chicago în 2012, obiectivul „Forța NATO 2020” are în vedere realizarea de forțe moderne, interoperabile, echipate, instruite și comandate astfel încât să poată opera împreună în cadrul Alianței și cu partenerii în orice mediu.
Sistem	Grup funcțional, fizic sau comportamental de elemente care interacționează împreună sau independent, formând un întreg unificat. Este constituit dintr-un număr de actori, împreună cu resursele la dispoziția acestora. Sistemele sunt caracterizate de dinamica lor proprie, precum și de legăturile cu celelalte sisteme în cadrul unuia sau a mai multor domenii. Actorii și resursele la dispoziția acestora reprezintă un sistem sau un „sistem de sisteme”, fiecare dintre aceste sisteme având numeroase elemente componente.
Sprijinul națiunii gazdă	Totalitatea acțiunilor de sprijin logistic, financiar, legislativ și procedural, care definesc asistența civilă sau militară acordată de către Națiunea

	Gazdă (HN) pe timp de pace, urgență civilă, criză sau război, forțelor armate străine care staționează, intră/ies, operează sau se află în tranzit pe teritoriul național al națiunii gazdă.
Standardizare	- Dezvoltarea și implementarea conceptelor, doctrinelor, procedurilor și schemelor pentru a realiza și menține nivelurile necesare de compatibilitate, interschimbabilitate, sau înțelegere comună în domeniile operațional, procedural, material, tehnic și administrativ, cu scopul de a obține interoperabilitatea. - Totalitatea acțiunilor orientate spre elaborarea și acceptarea de standarde și implementarea acestora pentru obținerea și menținerea unui nivel optim de interoperabilitate în domeniile operațional-procedural, tehnic-material și administrativ.
Stare de operativitate	Măsura capacității forțelor la un moment dat în timp de a-și executa misiunile desemnate.
Strategia Militară a României	Documentul de bază al armatei, care stabilește locul și rolul acesteia în cadrul sistemului de securitate și apărare națională, fiind elaborată de către Ministerul Apărării Naționale prin Statul Major General, în colaborare cu celelalte structuri centrale ale instituției.
Strategia Națională de Apărare a Țării	Documentul de bază care fundamentează planificarea apărării la nivel național și este elaborată de Președinte la cel mult 6 luni de la investitură. Strategia are un orizont de acoperire mediu de 5 ani și conține prevederile pe termen lung pentru realizarea obiectivelor naționale și colective de securitate și apărare.
Susținere	Abilitatea unei forțe de a menține nivelul necesar de putere combativă pe durata necesară pentru a-și realiza obiectivele.
Sprijinul Națiunii Gazdă (HNS)	Asistență civilă și militară acordată forțelor aliate și organizațiilor pe timp de pace, criză și conflict de către un stat pe teritoriul căruia forțele respective sunt localizate, operează sau tranzitează.
Teatru de operații (TO)	Regiune geografică, definită la nivel politic, destinată executării sau sprijinului unor operații militare, într-una sau mai multe zone de operații întrunite. Teatrele de operații au dimensiuni geografice importante, permițând executarea operațiilor în adâncime și pe durata unor perioade mari de timp.
Zona de responsabilitate	Zona geografică repartizată, din cadrul zonei de operații, în care un comandant răspunde de supravegherea și angajarea adversarului cu forțe și mijloace. În abordarea NATO, este zona geografică atribuită Comandamentului Aliat pentru Operații.